

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra soukromoprávních disciplín

**Nárok na dávky důchodového pojištění
v České republice a ve Slovenské republice**

Diplomová práce

**Eligibility to pension insurance benefits in the Czech Republic
and the Slovak Republic**

VEDOUCÍ PRÁCE

Prof. JUDr. Věra Štangová, CSc.

AUTOR PRÁCE

Bc. Marcela KOTVALDOVÁ

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Králově Dvoře, dne 24. 3. 2023

Bc. Marcela KOTVALDOVÁ

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí diplomové práce prof. JUDr. Věře Štangové, CSc. za odborné vedení, za pomoc a cenné rady při zpracování této práce.

ANOTACE

Autorka se zaměřila na téma komparace podmínek nároku na důchodové dávky v České republice a ve Slovenské republice. Sekundárně práce pojednává o propojení obou důchodových systémů vyplývající z historického důchodového pojištění na území tehdejšího společného státu, a zároveň budou v práci vysvětleny okolnosti vzniku nároku na výplatu důchodu z obou pojistných systémů zároveň.

KLÍČOVÁ SLOVA

Starobní důchod * Invalidní důchod * Sirotčí důchod * Vdovecký důchod * Výplata důchodu * Důchodový věk * Doba pojištění * Valorizace * Potvrzení o žití*

ANNOTATION

The author focuses on the topic of comparing the conditions of entitlement to pension benefits in the Czech Republic and Slovak Republic. Secondly, the thesis discusses the connection of the two pension systems resulting from the historical pension insurance on the territory of the then common state, and at the same time it explains the circumstances of the right to the payment of a pension from both insurance systems at the same time.

KEYWORDS

Old-age pension * Invalidity pension * Orphan's pension * Widow's pension * Pension payment * Retirement age * Insurance period * Valorization * Certificate of living*

OBSAH

Úvod	9
Právní normy a rešerše	11

Kazuistická část

1 Základní pojmy a definice	13
2 Pojistné na sociální zabezpečení v české republice	17
3 Druhy dávek důchodového pojištění z českého pojistného systému, nárok na přiznání a výplatu	19
3.1 Starobní důchod	19
3.1.1 Starobní důchod	19
3.1.2 Starobní důchod před dosažením důchodového věku	21
3.1.3 Výchovné	23
3.2 Invalidní důchod	24
3.3 Vdovský a vdovecký důchod	28
3.4 Sirotčí důchod	29
4 Výše důchodu z českého pojistného systému	33
4.1 Procentní výměra starobního důchodu	34
4.2 Procentní výměra invalidního důchodu	34
4.3 Procentní výměra vdovského důchodu	35
4.4 Procentní výměra sirotčího důchodu	35
4.5 Souběh nároků na důchod	36
4.6 Valorizace důchodů	36
5 Dílčí důchod	37
5.1 Dílčí český důchod se slovenskými dobami pojištění	37
6 Výplata důchodů v České republice	40
7 Rozsah sociálního pojištění ve Slovenské republice	41
8 Druhy dávek důchodového pojištění ze slovenského pojistného systému - nárok na přiznání a výplatu	42
8.1 Starobní důchod	42
8.1.1 Starobní důchod	43

8.1.2	Předčasný starobní důchod	43
8.2	Invalidní důchod	43
8.3	Rodičovský důchod	44
8.4	Vdovský a vdovecký důchod	45
8.5	Sirotčí důchod	45
9	Výše důchodu ze slovenského pojistného systému	47
9.1	Výše starobního důchodu	48
9.2	Výše invalidního důchodu	49
9.3	Výše rodičovského důchodu	49
9.4	Výše vdovského a vdoveckého důchodu	50
9.5	Výše sirotčího důchodu	50
9.6	Zvyšování důchodových dávek, zvyšování starobního a invalidního důchodu po dovršení důchodového věku na minimální výši důchodu	51
9.7	13. důchod	51
9.8	Výplata důchodu ze slovenského pojistného systému	51
10	Slovenské starobní důchodové spoření	53
10.1	Druhy důchodových dávek ze starobního důchodového spoření	54
10.1.1	Starobní a předčasný starobní důchod	54
10.1.2	Vdovský a vdovecký důchod	55
10.1.3	Sirotčí důchod	55
10.2	Výplata důchodu ze starobního důchodového spoření	55
10.3	Zvyšování důchodu a podíl na přebytku	55

Praktická část

11	Porovnání českého a slovenského systému důchod. pojištění	57
11.1	Jednotlivé instituce	57
11.2	Hospodaření jednotlivých institucí	60
11.3	Rozdíly ve výši pojistného v České republice a Slovenské republice	61
11.4	Porovnání systémů důchodové pojištění	65
11.5	Příklady výpočtu starobního důchodu v České republice a ve Slovenské republice	69
	Závěr	72
	Seznam použitých zdrojů	75

Seznam zkratk	78
Seznam tabulek	79
Seznam Příloh	80

Úvod

Aktuálně probíhá veřejná debata o nutnosti důchodové reformy, která není nijak nová. Téma potřeby provést důchodovou reformu se otevírá po volbách, vždy s nástupem nové vlády. Dosud žádná z nich však nedokázala riskovat své voličské preference za cenu nepopulárních změn, a potřeby zpřísnění podmínek potřebných pro získání nároku na důchodovou dávku. Výdaje na důchody tak státní rozpočet stojí každoročně miliardy navíc, které jsou zoufale potřebné také v jiných oblastech, například na infrastrukturu, na dlouhodobé investice, na výzkum, vzdělání a zdravotnictví. Více než kdy jindy stojí před vládou úkol se vypořádat s nutnou úpravou parametrických změn u důchodových dávek, jako důsledek dvou mimořádných valorizací důchodů v roce 2022 a další mimořádné valorizace důchodů v roce 2023 způsobených vysokou inflací. Současně naroste deficit státního rozpočtu o počet nových starobních důchodů pro zvýšený zájem o výhodnější výpočet tzv. předčasného starobního důchodu v roce 2022, který byl ovlivněn těmito zmíněnými mimořádnými valorizacemi¹. Bezprecedentní a laikům nepochopitelný rozdíl výpočtu starobního důchodu, kdy finančně výhodnější byl ten tzv. předčasný starobní důchod, způsobil, že v druhé polovině roku 2022 požádalo o starobní důchod, včetně předčasného starobního důchodu, celkem 135 736² osob, co je navýšení o zhruba 50 %. Ti, kteří se již k výdělečné činnosti nevrátí, budou na trhu práce chybět a s tím budou chybět také vybrané daně z jejich příjmů do státního rozpočtu. Po krizových letech 2020 a 2021, kdy státní rozpočet vyčerpávala opatření na podporu ekonomiky v důsledku pandemie, se dalo očekávat, že vláda bude uplatňovat restriktivní fiskální politiku, která povede ke snížení deficitu státního rozpočtu. Bohužel, v důsledku vysokých cen energií a války na Ukrajině, se naše sociální a ekonomické zabezpečení kýženému západnímu standardu ani nepřibližuje.

¹ Tisková zpráva MPSV: *Požádat letos o předčasný důchod ...* [online] ČSSZ, 2023 [cit. 28. 1. 2023] Dostupné z: [TZ MPSV: Požádat letos o předčasný důchod může být výhodnější, než čekat na příští rok - TZ MPSV: Požádat letos o předčasný důchod může být výhodnější, než čekat na příští rok - Česká správa sociálního zabezpečení \(cssz.cz\)](#)

² Dle interní statistiky ČSSZ

Ve Slovenské republice se od rozdělení Československé federativní republiky od roku 1993 nedali v oblasti důchodového pojištění a nároku na důchody úplně jinou cestou než v České republice, avšak rozdíly zde přece jen jsou. I přes nepopulární opatření nebylo ani pro slovenské politiky jednoduché prosadit reformu důchodového systému. Může se snad alespoň zde Česká republika nechat inspirovat? Byla by ochota politiků provést zásadní změnu českého důchodového systému za cenu ztráty voličských hlasů?

V diplomové práci bude provedena komparace dávek důchodového pojištění v České republice a důchodových dávek ve Slovenské republice. V kapitole 2 až 4 a v kapitole 6 budou podrobně popsány důchodové dávky z českého důchodového systému, podmínky nároku na jejich přiznání a výplatu těchto dávek. V kapitole 5 bude popsán tzv. dílčí důchod, na který může vzniknout nárok z českého a slovenského důchodového systému zároveň. V kapitole 7 až 9 budou podrobně popsány důchodové dávky ze slovenského důchodového systému a v kapitole 10 budou přiblíženy důchodové dávky z II. pilíře slovenského důchodového systému – ze starobního důchodového spoření, který úzce souvisí s důchodovým pojištěním.

Dále na základě analýzy podmínek vzniku nároku na důchodové dávky z obou důchodových systémů, včetně institucí spravující důchodové pojištění a řízení o přiznání a výplatě dávek, budou zhodnocena kritéria srozumitelnosti a transparentnosti důchodového systému v České republice a ve Slovenské republice. Současně budou provedeny příklady výpočtu starobního důchodu z obou systémů.

Pro názornost jsou jako příloha diplomové práce použita anonymizovaná rozhodnutí o přiznání starobního důchodu českým a slovenským nositelem pojištění.

Právní normy a rešerše

Pro tuto diplomovou práci jsem vycházela z následujících právních norem publikovaných ve Sbírce zákonů České republiky a Zbierke zákonov Slovenské republiky:

- ❖ Zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v posledním znění (dále jen „zákon o pojistném“);
- ❖ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v posledním znění (dále jen „ZDP“);
- ❖ Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v posledním znění (dále jen „ZOPSZ“);
- ❖ Zákon č. 461/2003 Z.z., o sociálnom poistení, v poslednom znení (dále jen „SP“);
- ❖ Zákon č. 43/2004 Z.z., o starobním dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v poslednom znení (dále jen „SDZ“);
- ❖ Zákon č. 296/2020 Z.z., o 13. dôchodku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v posledním znení (dále jen „Zákon o 13. důchodu“).

Pro definice a základní význam výrazů použitých v diplomové práci jsem vycházela z učebnice „**Právo sociálního zabezpečení**“ (6. vydání) autorů prof. JUDr. Petra Trösterera, CSc., a kolektivu, a „**Právo sociálního zabezpečení v bodech s příklady**“ autorů prof. JUDr. Věry Štangové, CSc., JUDr. Romana Langa, PhD., a kolektivu. K výkladu příslušných ustanovení uvedených zákonů jsem vycházela z publikace „**Důchodové předpisy s komentářem**“ autorů JUDr. Jana Příba, CSc., a JUDr. Vladimíra Voříška³, současně z publikace

³ PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

„Zákony 2022 III. časť B, úplne znenie zákonov, Sociálne, dôchodkove, a nemocenské poistenie“, Slovenská republika ⁴, a také z právního informačního systému ASPI (Automatizovaný Systém Právních Informací)⁵.

Pro zpracování kazuistické části této diplomové práce jsem použila příkladů ze své praxe na příslušném oddělení České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“), kde se od roku 2010 nepřetržitě setkávám s různými variantami nároků na důchod. Neuvádím zde však žádné osobní údaje, aby byla zajištěna ochrana osobních údajů podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 *o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů)*. K tomu doplňuji, že ČSSZ je dle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“) příslušná k vedení řízení ve věci přiznání dávek důchodového pojištění občanům, a současně na základě uvedeného zákona také příslušná k výplatě těchto dávek. Zákonná licence pro využití příkladů z praxe vyplývá z ustanovení § 14 odst. 5 ZOPSZ, podle něhož *„zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných, využívány zaměstnanci těchto orgánů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti“*.

⁴ *Zákony 2022 III. časť B, úplne znenie zákonov*. Žilina, Slovenská republika, PORADCA, s. r. o., 2022. ISBN 978-80-8162-211-3.

⁵ *ASPI, automatizovaný systém právních informací*. Wolters Kluwer ČR, a.s.

1 Základní pojmy a definice

Pro tuto diplomovou práci jsou zde uvedeny a vysvětleny některé základní pojmy a definice vztahující se k důchodovému pojištění a vypláceným důchodům:

Sociální pojištění

Sociální pojištění je povinný veřejný finanční systém, který občana připravuje na řešení případných budoucích sociálních událostí tzn., že si pojištěnec průběžně odkládá část své osobní spotřeby pro řešení budoucích sociálních událostí. Ze sociálního pojištění jsou poskytovány pojistné dávky pouze pojištěným osobám. V České republice existuje pojistné na zdravotní pojištění, a dále pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které zahrnuje pojistné nemocenské a důchodové pojištění. Vzhledem k povinnému finančnímu systému sociálního pojištění, se nelze ze zdravotního či z důchodového pojištění vyvázat (kromě dobrovolného nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných). A to ani v případě dostatečných finančních prostředků pro budoucnost.⁶

Průběžné financování důchodového pojištění

Průběžné financování důchodového pojištění znamená, že pravidelně hrazené pojistné se neukládá na konkrétní účet pojištěnce pro jeho zajištění v případě budoucí sociální události, nýbrž pojistné je průběžně přerozdělováno na aktuálně vyplácené dávky jiným oprávněným. Dávky jsou poskytovány za předem daných zákonných podmínek a závisí na výši odvedeného pojistného. Efektivita

⁶ Viz str. 10-11, 22-23, Štangová V., Lang R., a kol. *Právo sociálního zabezpečení v bodech s příklady*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2018. ISBN 978-80-7380-700-9

a udržitelnost průběžného financování je ovšem závislá na demografickém a ekonomickém vývoji společnosti.⁷

Základní sociální události:

- Nemoc, pracovní neschopnost, dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, invalidita;
- Těhotenství a mateřství;
- Nezaopatřenost dítěte;
- Dosažení určitého věku, smrt;
- Nedostatečný příjem.⁸

Důchodové pojištění

V České republice znamená důchodové pojištění povinný veřejný pojistný systém tzv. I. důchodový pilíř.⁹ Pokud účastník důchodového pojištění splní zákonné podmínky, má při vzniku sociální události nárok na výplatu dávky důchodového pojištění. Dávky důchodového pojištění v České republice patří mezi mandatorní výdaje státního rozpočtu.

Doba zaměstnání – doba pojištění

Dobou zaměstnání získanou před 1. 1. 1996 (tj. před účinností aktuálně platného zákona o důchodovém pojištění) je doba, která se započítává pro důchodové účely, jako doby pojištění. Doba zaměstnání byla vymezena zákonem. S účinností zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění se již nejedná o doby zaměstnání, ale o doby pojištění. Rozhodným pro stanovení výše

⁷ Viz str. 10-11, 22-23, Štangová V., Lang R., a kol. *Právo sociálního zabezpečení v bodech s příklady*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2018. ISBN 978-80-7380-700-9

⁸ Viz str. 14-16 Štangová V., Lang R., a kol. *Právo sociálního zabezpečení v bodech s příklady*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2018. ISBN 978-80-7380-700-9

⁹ Viz str. 83 Štangová V., Lang R., a kol. *Právo sociálního zabezpečení v bodech s příklady*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2018. ISBN 978-80-7380-700-9

pojistného je kalendářní měsíc, ve kterém bylo dosaženo rozhodných příjmů z výdělečné činnosti zakládající účast na důchodovém pojištění. Pro hodnocení nároku na důchod se doba zaměstnání a doba pojištění posuzuje stejně.¹⁰

Náhradní doba – náhradní doby pojištění

Náhradní doba před 1. 1. 1996 (tj. před účinností aktuálně platného zákona o důchodovém pojištění) je doba, které se hodnotí pro důchodové účely stejně jako náhradní doba pojištění. Jejich taxativní vymezení stanovil předcházející (zákon č. 100/1988 Sb.) a v současnosti také zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Jedná se o doby, kdy za tyto doby nebylo zapláceno pojistné (například nemoc, péče o dítě). Náhradní doby pojištění se hodnotí, pokud trvala účast na důchodovém pojištění alespoň jeden rok, a byla získána na území České republiky.¹¹

Důchod

Důchod dle publikace Právo sociálního zabezpečení prof. JUDr. Petra TRÖSTER, CSc., a kolektivu, je definovaný jako „*Kontinuální české označení dlouhodobé dávky, poskytované v sociálně pojišťovacím systému jako opakující se peněžité plnění k částečnému odstranění důsledků sociální situace vymezené zákonem. Toto vymezení slouží také k odlišení státních důchodů od doplňkových systémů*“¹².

Všeobecně se obvykle termín **důchod** může použít k označení pravidelných finančních příjmů. Důchod může být poskytován z různých zdrojů, například ze státního důchodového pojištění, ze soukromého důchodového spoření nebo z penzijního fondu.

¹⁰ Viz str. 146, 147, TRÖSTER P. a kol. *Právo sociálního zabezpečení (6. vydání)*. Praha: C.H. Beck. 2013. ISBN 978-80-7400-473-5

¹¹ Viz str. 147, TRÖSTER P. a kol. *Právo sociálního zabezpečení (6. vydání)*. Praha: C.H. Beck. 2013. ISBN 978-80-7400-473-5

¹² Viz ze str. 145, TRÖSTER P. a kol. *Právo sociálního zabezpečení (6. vydání)*. Praha: C.H. Beck. 2013. ISBN 978-80-7400-473-5

Pokud hovoříme o povinném veřejném důchodovém pojištění, je **důchod** považován za pravidelnou (měsíční, čtvrtletní, roční) obligatorní dávku. Zaměstnavatelé, zaměstnanci, osoby samostatně výdělečně činné (dále jen „OSVČ“) a dobrovolně důchodově pojištění, jsou povinni platit do tohoto systému pravidelné finanční platby pojistného, aby mohli být poskytnuty pravidelné důchody těm, kteří již nevykonávají výdělečnou činnost.

Potvrzení o žití

Zpravidla se jedná o tiskopis, ve kterém zahraniční instituce (např. také notář) ověří platnost podpisu oprávněného, příjemce důchodu, který tím prokazuje nárok na další výplatu důchodu z jiného státu, než ve které bydlí. Oprávněný tímto tedy prokazuje, že stále žije.

Valorizace

Valorizace znamená zvyšování důchodů, aby neklesala reálná hodnota přiznaných důchodů s ohledem na reálný vývoj cen. Respektive, aby byly minimalizovány dopady životní úroveň důchodců v poměru s životní úrovní ekonomicky aktivním obyvatelstvem při zvyšování cen produktů a služeb.

Valorizace rozlišujeme:

- **Řádné**, vždy od 1. 1. nového kalendářního roku;
- **Mimořádné**, v mimořádném termínu podle růstu cen za příslušné sledované období pro zjišťování růstu cen.¹³

¹³ Viz str. 177 - 180, TRÖSTER P. a kol. *Právo sociálního zabezpečení (6. vydání)*. Praha: C.H. Beck. 2013. ISBN 978-80-7400-473-5

2 Pojistné na sociální zabezpečení v české republice

Prostřednictvím státního rozpočtu se nenávratným způsobem přerozděluje významná část hrubého národního produktu (příjmů). Státní rozpočet je plán finančního hospodaření státu, vypracováváný obvykle na jeden rok. Zajišťuje ekonomické, sociální a politické funkce státu. Má formu zákona, který navrhuje vláda a schvaluje Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Příjmy státního rozpočtu tvoří mj. pojistné na sociální zabezpečení, a do výdajů státního rozpočtu patří mj. transfery na sociální zabezpečení, tj. na dávky nemocenského a důchodového pojištění¹⁴.

Do českého pojistného systému ze svého příjmu odvádí pojistné zaměstnanec, osoba samostatně výdělečně činná i zaměstnavatel v částkách stanovených Zákonem České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákonem o pojistném“)¹⁵, tj. pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Podle tohoto zákona je umožněno také platit pojistné na důchodové pojištění osobám, které se za daných podmínek k pojištění dobrovolně přihlásí¹⁶.

Stát z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, tedy ze státního rozpočtu, pokrývá náklady na:

- **dávky důchodového pojištění:** důchod starobní, invalidní, vdovský, vdovecký a sirotčí;
- **dávky nemocenského pojištění:** nemocenské, ošetřovné, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, dávka otcovské poporodní péče, dlouhodobé ošetřovné;

¹⁴ Viz str. 110, PEKOVÁ J. *Veřejné finance, úvod od problematiky*. Praha: ASPI Publishing, 2001. ISBN 80-86395-19-7

¹⁵ Viz § 5, 5a – d, 6 a 7 zákona o pojistném

¹⁶ Viz § 5 ZDP

- **podporu v nezaměstnanosti** a služby státní politiky zaměstnanosti;
- **správní výdaje** spojené s prováděním provádění nemocenského a důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti.

Bohužel, v posledních letech již příjem pojistného nepokrývá výdaje na sociální zabezpečení a je potřeba výdajovou stránku kapitoly státního rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí (Kapitola č. 313) doplnit z dalších příjmů státního rozpočtu. Pro rok 2023 jsou naplánované příjmy z důchodového, nemocenského pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve výši necelých 740 mld Kč, avšak výdaje na všechny sociální transfery budou tvořit celkových 899 mld Kč¹⁷, což je již deficit 159 mld Kč.

¹⁷ Dle Přílohy č. 4 k zákonu č. 449/2022 Sb., o státním rozpočtu pro rok 2023, v platném znění.

3 Druhy dávek důchodového pojištění z českého pojistného systému, nárok na přiznání a výplatu

3.1 Starobní důchod

Zákon o důchodovém pojištění rozlišuje dva typy starobního důchodu:

- tzv. starobní důchod *řádný*,
- a starobní důchod před dosažením důchodového věku, tzv. *předčasný*.

Podmínkami vzniku nároku na starobní důchod je dosažení potřebného věku a získání potřebné doby pojištění. Nárok na starobní důchod také může vzniknout přeměnou invalidního důchodu (podle ustanovení § 61a ZDP), tzv. transformovaný starobní důchod.¹⁸

Starobní důchod je obligatorní, opakující se, peněžitá dávka důchodového pojištění.

3.1.1 Starobní důchod

Dle zákona má na **řádný starobní důchod** pojištěnec nárok, jestliže dosáhl důchodového věku a získal potřebnou dobu pojištění. Pokud však byl přiznán předčasný starobní důchod, nemůže vzniknout nárok na řádný starobní důchod.¹⁹

¹⁸ Ustanovení § 28 ZDP, viz str. 183 PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

¹⁹ Ustanovení § 29 ZDP, viz str. 185 PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

Dle ustanovení § 29 odst. 1) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) činila **potřebná doba pojištění** pojištěnce před rokem 2010 nejméně 25 let. Postupně se potřebná doba pojištění navyšovala, a v současné době je činí potřebná doba pojištění 35 let.

Podle odstavce 2 tohoto ustanovení měl před rokem 2010 pojištěnec nárok na starobní důchod také, jestliže nesplnil podmínky podle odstavce 1 a získal dobu pojištění nejméně 15 let a dosáhl věku aspoň 65 let. V současné době má pojištěnec nárok na starobní důchodu podle uvedeného odstavce 2 § 29 ZDP, jestliže získal nejméně 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození.

Dle odstavce 3 tohoto ustanovení má pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v:

a) odstavci 1 písm. g) až k), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal aspoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1,

b) odstavci 2 písm. b) až f), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození, a získal aspoň 15 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1.

Pojištěnec, který nesplňuje shora stanovené podmínky má nárok na starobní důchod také, jestliže dosáhl věku 65 let a splnil podmínky nároku na invalidní důchod.²⁰

Do doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod se **náhradní doby pojištění** (tj. například péče o závislou osobu, péče o dítě do čtyř let věku, nebo za zákonem daných podmínek doba evidence uchazeče o zaměstnání, či

²⁰ Ustanovení § 29 ZDP

pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně), se stanovenými výjimkami, započítávají pouze v rozsahu 80 %.²¹

3.1.2 Starobní důchod před dosažením důchodového věku

Dle zákona má nárok na tzv. **předčasný starobní důchod** pojištěnec, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle ustanovení § 29 odst. 1 nebo odst. 3 písm. a) ZDP, a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše:

- **3 roky**, pokud jeho důchodový věk je nižší než 63 let,
- **5 roků**, pokud jeho důchodový věk činí alespoň 63 let a dosáhl věku alespoň 60 let.²²

Potřebná doba pojištění pro vznik nároku na předčasný starobní důchod se posuzuje podle kalendářního roku, v němž pojištěnec **dosáhne svého důchodového věku**, nikoliv tedy podle kalendářního roku, do něhož spadá den přiznání předčasné starobního důchodu. Přiznání předčasného starobního důchodu je možné nejdříve ode dne podání žádosti a vznik nároku na tuto dávku vylučuje nárok na tzv. řádný starobní důchod²³, jak bylo uvedeno výše.

Pokud pojištěnec vykonává výdělečnou činnost, která zakládá účast na nemocenském pojištění, nebo u OSVČ účast na důchodovém pojištění, nebo je poskytována podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a byl mu přiznán předčasný starobní důchod, **nenáleží mu výplata starobního důchodu** do dosažení důchodového věku. Ode dne dosažení důchodového věku se pak

²¹ Ustanovení § 29 ZDP

²² Ustanovení § 31 ZDP

²³ Ustanovení § 31 ZDP, str. 191, 192 PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

posuzují podmínky pro výplatu starobního důchodu obdobně podle ustanovení § 37 odst. 1 ZDP.²⁴

Důchodový věk je upraven v závislosti na datu narození pojištěnce a je prozatím rozdílný pro muže a pro ženy. U žen je navíc rozlišován počet vychovaných dětí. V případě změny pohlaví bude pro určení důchodového věku rozhodný stav v době vzniku nároku na starobní důchod, nikoli tedy stav v době narození. A v případě, že se muž stane ženou, bude důchodový věk určen podle kritérií platných pro ženy, včetně výchovy dětí, avšak jen za dobu, kdy fyzická osoba byla ženou.²⁵

Dle ustanovení § 32 odst. 1) ZDP činí důchodový věk:

- a) u mužů 60 let,
- b) u žen
 1. 53 let, pokud vychovaly alespoň pět dětí,
 2. 54 let, pokud vychovaly tři nebo čtyři děti,
 3. 55 let, pokud vychovaly dvě děti,
 4. 56 let, pokud vychovaly jedno dítě, nebo
 5. 57 let, jde-li o pojištěnce narozené před rokem 1936.

Podle odstavce 2 tohoto ustanovení se u pojištěnců narozených v období let 1936 až **1971** důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu.²⁶ Stanovili se důchodový věk s přičtením kalendářních měsíců, považuje se za důchodový věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce; neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni posledního přičteného kalendářního měsíce.

²⁴ Ustanovení § 37 ZDP, str. 216-219 PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

²⁵ Ustanovení § 32 ZDP, str. 193–197 PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

²⁶ Viz Příloha č. 1.

Aktuálně (podle odstavce 3 tohoto ustanovení) činí u **pojištěnců narozených po roce 1971 důchodový věk 65 let.**

Podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod je splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň po dobu deseti roků. Pokud se však žena ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, je podmínka výchovy dítěte splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti aspoň po dobu pěti roků; to však neplatí, pokud žena před dosažením zletilosti dítěte přestala o dítě pečovat.²⁷

Současně ZDP zohledňuje náročné profese, aby těmto zaměstnancům bylo umožněno odejít do důchodu dříve, než je výše stanoveno. Jedná se o horníky²⁸, kterým se sníží důchodový věk o 7 let; zdravotnickým záchranářům a členům jednotky hasičského záchranného sboru²⁹, se sníží důchodový věk podle odpracovaných směn, nejvíce však o 60 kalendářních měsíců.

3.1.3 Výchovné

S účinností zákona č. 323/2021 Sb., *kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů*, od 1. 1. 2023, vznikl nárok na zvýšení procentní výměry starobního důchodu o výchovné ve výši 500 Kč za každé vychované dítě, a to i ke starobním důchodům přiznaných před 1. 1. 2023 (dle čl. II Přechodná ustanovení tohoto zákona). Ženě, nebo také muži, náleží výchovné za každé vychované dítě, pokud se o něj starali minimálně po dobu deseti roků do dosažení jeho zletilosti. Dle ustanovení § 32 odst. 4 ZDP, pokud se však žena, nebo také muž, ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, je podmínka výchovy dítěte splněna,

²⁷ Ustanovení § 32 ZDP.

²⁸ Ustanovení § 37b a 37c ZDP.

²⁹ Ustanovení § 37d a 37e ZDP.

jestliže osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti aspoň po dobu pěti roků; to však neplatí, pokud žena (nebo také muž) před dosažením zletilosti dítěte přestala o dítě pečovat. Pokud dítě zemřelo po dosažení 5 let věku, je podmínka výchovy dítěte splněna, jestliže žena osobně pečovala o dítě od jeho narození do jeho úmrtí.

Pokud žena prohlásí, že nepečovala o dítě, nebo se dobrovolně vzdá tzv. výchovného ve prospěch muže, nebude u ní také zohledněna výchova dítěte pro stanovení důchodového věku.

3.2 Invalidní důchod

Pokud se pojištěnci kdykoli v průběhu aktivního výdělečného věku (před dosažením důchodového věku, nebo věku 65 let) jeho zdravotní stav zhorší tak, že mu poklesne jeho pracovní schopnost, má možnost požádat o invalidní důchod. Podmínkami vzniku nároku na invalidní důchod je vznik invalidity (kterou uzná posudkem lékař správy sociálního zabezpečení) a potřebná doba pojištění. Je-li příčinou invalidity pracovní úraz, není podmínkou pro nárok na invalidní důchod získání potřebné doby pojištění.³⁰

Pro posouzení invalidity žadatele o invalidní důchod vypracuje posudkový lékař příslušné správy sociálního zabezpečení **posudek o invaliditě**, na základě pojištěncem předložených lékařských zpráv od jeho ošetřujícího lékaře. Posudkový lékař při posuzování zdravotního stavu vychází nejen ze zdravotních zpráv ošetřujícího a praktického lékaře žadatele, ale také z profesního dotazníku žadatele, a případně také z vlastního posouzení za osobní přítomnosti žadatele při jednání, pokud lékařské zprávy nejsou konzistentní. Výsledkem jednání je **stanovení míry poklesu pracovní schopnosti** žadatele k vykonávané

³⁰ Ustanovení §38 ZDP, str. 219, 220 PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

výdělečné činnosti, a podle míry poklesu stanovení případné invalidity prvního, druhého, nebo třetího stupně.³¹

Dle ustanovení § 39 ZDP:

je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla:

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu **prvního stupně**,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu **druhého stupně**,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu **třetího stupně**.

Pracovní schopnosti se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem, znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles této schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností **ve srovnání** se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu:

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,

³¹ Ustanovení § 8 ZOPSZ a ustanovení § 39 ZDP

f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Za zdravotní postižení pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti se považuje **soubor všech funkčních poruch**, které s ním souvisejí. A za stabilizovaný zdravotní stav se považuje takový zdravotní stav, který **se ustálil na úrovni**, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.

Jestliže pojištěnec nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti, znamená, že je pojištěnec **adaptován** na své zdravotní postižení.

Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí dle ustanovení § 40 odstavce 1) ZDP u pojištěnce ve věku:

- a) do 20 let **méně než jeden** rok,
- b) od 20 let do 22 let **jeden** rok,
- c) od 22 let do 24 let **dva** roky,
- d) od 24 let do 26 let **tři** roky,
- e) od 26 let do 28 let **čtyři** roky,
- f) nad 28 let **pět** roků.

Podle odstavce 2 tohoto ustanovení se potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod zjišťuje z období před vznikem invalidity, jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, **z posledních deseti roků** před vznikem invalidity, nebo i v kterémkoli jiném desetiletí. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje také za splněnou, byla-li tato doba získána **v období posledních 20 let** před vznikem invalidity. Potřebná doba pojištění potom činí 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok

na invalidní důchod se považuje také za splněnou, pokud tuto dobu pojištěnec získal v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

Pro nárok na invalidní důchod se pro účely splnění podmínky potřebné doby pojištění za dobu pojištění považuje též například doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice, a to před dosažením 18 let věku, nejdříve však po ukončení povinné školní docházky, a po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia.

Současně má na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nárok také **invalida z mládí**, tj. osoba, která dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato **invalidita vznikla před dosažením 18 let věku**, (viz ustanovení § 42 odst. 1) ZDP), a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (viz ustanovení § 40 ZDP). Za invaliditu třetího stupně se pro účely věty první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. Při posuzování invalidity z mládí pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

3.3 Vdovský a vdovecký důchod

Po úmrtím jednoho z manželů dochází zpravidla ke změně finanční i ekonomické situace pozůstalého manžela, respektive zbývajících rodiny. Jako alespoň částečnou kompenzaci výpadku tohoto příjmu může být vdovský a vdovecký důchod po dobu jednoho roku. Vdovecký důchod je součástí našeho právního řádu až od jeho znovu zavedení dne 1. 8. 1991.³²

Na **vdovský důchod** po manželovi má vdova nárok, pokud manžel byl poživitelem starobního nebo invalidního důchodu, nebo splnil ke dni úmrtí podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínku nároku na starobní důchod, anebo zemřel následkem pracovního úrazu. Vdovec má nárok na **vdovecký důchod** po manželce za stejných podmínek jako vdova.³³

Vdovský důchod náleží od smrti manžela **po dobu jednoho roku** a po uplynutí této doby má vdova nárok na vdovský důchod, jestliže splňuje podmínky stanovené zákonem, tj.:

- pečuje o nezaopatřené dítě,
- pečuje o dítě, které je závislé na pomoci jiné osoby ve II. stupni (středně těžká závislost) nebo III. stupni (těžká závislost) anebo IV. stupni (úplná závislost),
- pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na pomoci jiné osoby ve II. stupni (středně těžká závislost) nebo III. stupni (těžká závislost) anebo IV. stupni (úplná závislost),
- je invalidní ve třetím stupni,

³² Ustanovení § 49 ZDP, str. 240 PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

³³ Ustanovení § 49 ZDP.

- dosáhla alespoň věku o 4 roky nižšího, než činí důchodový věk stanovený pro muže stejného data narození nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší.³⁴

Dítětem pro nárok na vdovský důchod se rozumí dítě, které má po zemřelém nárok na sirotčí důchod, a dítě, které bylo v rodině zemřelého vychováváno, jde-li o vlastní (osvojené) dítě vdovy nebo bylo-li dítě aspoň jedním z nich převzato do dne smrti manžela do péče nahrazující péči rodičů.³⁵

Nárok na vdovský důchod **vznikne znovu**, jestliže se splní některá ze shora uvedených podmínek **do dvou roků po zániku** dřívějšího nároku na vdovský důchod.³⁶

Nárok na vdovský důchod **zaniká uzavřením nového manželství**. Nárok na vdovský důchod také **zaniká** ode dne jeho přiznání, pokud nabylo právní moci rozhodnutí soudu o tom, že vdova/vdovec **úmyslně způsobila smrt** manžela(ky) jako pachatel(ka), spolupachatel(ka) nebo účastník(ice) trestného činu.³⁷

Ovšem nárok na vdovecký/vdovský důchod má pouze manžel/manželka, nikoli druh/družka. A současně nárok na pozůstalostní důchod nevzniká registrovaným partnerům.

3.4 Sirotčí důchod

Osiřelé nezaopatřené dítě má sirotčím důchodem zajištěnou částečnou kompenzaci vyživovací povinnosti, kterou vůči němu plnil nebo byl povinen plnit rodič, který zemřel. Sirotčí důchod je ve většině případů vázán na splnění podmínky pobírání invalidního nebo starobního důchodu zemřelou osobou

³⁴ Ustanovení § 50 ZDP

³⁵ Ustanovení § 50 ZDP

³⁶ Ustanovení § 50 ZDP

³⁷ Ustanovení § 50 ZDP

k datu jejího úmrtí, popřípadě splnění podmínky získání potřebné doby pojištění na invalidní nebo starobní důchod (potřebná doba pojištění je uvedena níže).³⁸

Na **sirotčí důchod** má nárok nezaopatřené dítě, zemřel-li rodič (osvojitel) dítěte, nebo osoba, která převzala dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do péče jiné osoby (ustanovení § 52 odst. 1) ZDP).

Na přiznání sirotčího důchodu vzniká nárok, jestliže rodič (osvojitel) nebo osoba, která dítě převzala do péče, byli tedy poživateli starobního nebo invalidního důchodu nebo ke dni smrti **splnili podmínku potřebné doby pojištění** pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod, anebo zemřeli následkem pracovního úrazu. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se pro účely vzniku nároku na sirotčí důchod považuje za splněnou, byla-li získána **aspoň polovina potřebné doby** pojištění uvedené v § 40. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se pro účely vzniku nároku na sirotčí důchod považuje za splněnou též, byl-li získán **aspoň 1 rok doby pojištění** uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 přede dnem smrti v období uvedeném v § 40 odst. 2 větě první anebo, jde-li o pojištěnce staršího 38 let, byly-li získány **aspoň 2 roky doby** pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 přede dnem smrti v období uvedeném v § 40 odst. 2 větě druhé.³⁹

Osiřelé nezaopatřené dítě má při splnění stanovených podmínek nárok na sirotčí důchod **po každém z rodičů** (nebo osvojitelů).⁴⁰

Nárok na sirotčí důchod **zaniká osvojením**. Pokud oboustranně osiřelé dítě osvojí jen jedna osoba, zaniká nárok na ten sirotčí důchod, který náležel po osobě, kterou osvojitel nahradil. Dojde-li ke zrušení osvojení, vznikne nárok na

³⁸ Ustanovení § 52 ZDP, str. 249, 250 PŘIB Jan, VOŘÍŠEK Vladimír. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

³⁹ Ustanovení § 52 ZDP

⁴⁰ Ustanovení § 52 ZDP

sirotčí důchod znovu, a to ve výši, v jaké by náležel, kdyby byl vyplácen ke dni zrušení osvojení.⁴¹

Nárok na sirotčí důchod **zaniká svěřením dítěte do péče nahrazující péči rodičů** na základě rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do péče jiné osoby.⁴²

Dítětem se pro účely zákona o důchodovém pojištění rozumí, dle ustanovení § 20 ZDP, dítě vlastní nebo osvojené, nebo pokud se dále nestanoví jinak, dítě převzaté do trvalé péče, nahrazující péči rodičů. Za nezaopatřené dítě se, opět pro účely tohoto zákona, považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle do 26. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání, nebo se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc či úraz, anebo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat výdělečnou činnost.

Taxativně jsou uvedeny druhy soustavné přípravy dítěte na budoucí povolání v ustanovení § 21 až § 23 ZDP, studiem na středních, vyšších odborných a vysokých školách. Je zde vymezen pojem školního roku pro účely tohoto zákona, a to od počátku školního roku po jeho ukončení, včetně prázdnin.

V případě **dálkové, distanční, večerní nebo kombinované** formy studia se přihlíží při posuzování nezaopatřenosti dítěte k tomu, zda je dítě výdělečně činné či nikoliv – po dobu výkonu výdělečné činnosti, která zakládá účast na důchodovém pojištění, ztrácí takto studující dítě statut nezaopatřenosti. Ve všech ostatních případech studia se považuje **dítě za nezaopatřené, i když je výdělečně činné**. Avšak, vykonává-li poživatel sirotčího důchodu samostatnou výdělečnou činnost, je tato činnost považována za vedlejší, je-li nezaopatřeným dítětem. V případě, že touto činností vznikne účast na důchodovém pojištění (tj. příjem dosáhne rozhodné částky), pak tedy poživateli sirotčího důchodu jako

⁴¹ Ustanovení § 52 ZDP

⁴² Ustanovení § 52 ZDP

OSVČ **nenáleží výplata** sirotčího důchodu, pokud nestuduje denní formou studia.⁴³

⁴³ Ustanovení § 21 ZDP, str. 169, 170 PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

4 Výše důchodu z českého pojistného systému

Výše důchodu se skládá ze:

- základní výměry
 - pro všechny přiznané a vyplácené důchody stejná, s výjimkou dílčených důchodů (jsou uvedeny dále). V každém roce činí jinou částku, a to 10 % průměrné mzdy měsíčně⁴⁴.
- procentní výměry
 - stanoví se procentní sazbou z výpočtového základu podle získané doby pojištění. Procentní sazby se pak u jednotlivých druhů důchodů rozlišují.

Výpočtový základ a vyměřovací základ

Rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období začínající po 18. roku věku do roku předcházející roku přiznání důchodu⁴⁵. Osobní vyměřovací základ je měsíční průměr všech ročních vyměřovacích základů v rozhodném období, který je za každý rok zvýšen stanoveným koeficientem nárůstu⁴⁶. Měsíční průměr osobního vyměřovacího základu se vypočte jako součin koeficientu 30,4167 a podílu ročních vyměřovacích základů v rozhodném období a počtu kalendářních dnů připadajících na rozhodné období, a pokud jsou v rozhodném období vyloučené doby (například za dobu nemoci nebo dobu péče o dítě), snižuje se o ně počet kalendářních dnů v rozhodném období⁴⁷.

Pro stanovení výpočtového základu se osobní výpočtový základ zredukuje podle stanovených redukčních hranic, a to do částky první redukční hranice se počítá

⁴⁴ Ustanovení § 33, 41, 51 a 53 ZDP.

⁴⁵ Ustanovení § 18 ZDP.

⁴⁶ Ustanovení § 16 odst. 2 ZDP.

⁴⁷ Ustanovení § 16 odst. 1 ZDP.

100 %, z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 26 %, a k částce nad druhou redukční hranici se nepřihlíží⁴⁸.

4.1 Procentní výměra starobního důchodu

Dle ustanovení § 33 a 34 ZDP činí procentní výměra 1,5 % vyměřovacího základu za každý rok pojištění. Avšak náhradní doby pojištění⁴⁹ se započítávají pouze 80 %. Nejnižší procentní výměra starobního důchodu je pak stanovena ve výši 770 Kč měsíčně.

Pro předčasný starobní důchod se procentní výměra starobního důchodu stanoví podle ustanovení § 36 ZDP a to tak, že se již vypočtená procentní výměra starobního důchodu snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů, o které se předčasný důchod přiznává dříve, než byl stanovený důchodový věk.

Tedy za každých 90 dnů se sníží o:

- 0,9 % výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů,
- 1,2 % výpočtového základu za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne,
- 1,5 % výpočtového základu za období od 721. kalendářního dne.

Pokud příjemce starobního důchodu po jeho přiznání nadále vykonává výdělečnou činnost, má nárok na další zvýšení procentní výměry svého důchodu podle ustanovení § 34 odst. 4 ZDP.

4.2 Procentní výměra invalidního důchodu

Dle ustanovení § 41 ZDP se stanoví procentní výměra za každý rok pojištění:

- 0,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně,

⁴⁸ Ustanovení § 15 ZDP.

⁴⁹ Náhradní dobou pojištění jsou taxativně vyjmenované doby pojištění v ustanovení § 12 a § 5 odst. 2 ZDP.

- 0,75 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně,
- 1,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně.

Do doby pojištění se započte také tzv. dopočtení doba pojištění, tj. období od vzniku nároku na invalidní důchod do data stanoveného důchodového věku (starobního). Nejnižší výše procentní výměry činí opět 770 Kč měsíčně⁵⁰.

Podle ustanovení § 42 ZDP má na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nárok také žadatel, který dosáhla aspoň 18 let věku, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba **nebyla** účastna pojištění po potřebnou dobu. Výše procentní výměry invalidního důchodu pak činí měsíčně 45 % výpočtového základu. Pro účely stanovení výpočtového základu se za osobní vyměřovací základ považuje všeobecný vyměřovací základ, který o dva roky předchází roku přiznání invalidního důchodu, vynásobený přepočítacím koeficientem pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu.

4.3 Procentní výměra vdovského důchodu

Podle ustanovení § 51 ZDP činí procentní výměru vdovského a vdoveckého důchodu 50 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok manžel či manželka v době úmrtí.

4.4 Procentní výměra sirotčího důchodu

Podle ustanovení § 53 ZDP činí výše procentní výměry sirotčího důchodu 40 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok zemřelý v době úmrtí.

⁵⁰ Ustanovení § 41 odst. 4 a 5 ZDP

4.5 Souběh nároků na důchod

Pokud má žadatel nárok současně na více důchodů (například starobní a vdovecký, starobní a invalidní, nebo vdovecký a sirotčí), má nárok na výplatu pouze jednoho z nich. K tomu se provede výpočet každého důchodu zvlášť, výše důchodů se porovnají, a přizná se vždy ten vyšší důchod. U souběhu nároku na důchod s vdoveckým a vdovským náleží navíc také z toho nižšího důchodu polovina jeho procentní výměry⁵¹.

4.6 Valorizace důchodů

Podle ustanovení § 67 ZDP se vyplácené důchody zvyšují v závislosti na růstu indexu spotřebitelských cen a na růstu mezd, a to vždy od 1. 1. kalendářního roku. Zvyšuje se jak procentní výměra, tak i ta základní. Mimo pravidelnou valorizaci důchodů, může dojít k mimořádné valorizaci. Při mimořádné valorizaci dojde ke zvýšení pouze u procentní výměry, pokud v období pro zjišťování růstu cen dosáhl růst cen aspoň 5 %. V mimořádném termínu se vyplácené důchody zvyšují od splátky důchodu splatné v pátém kalendářním měsíci následujícím po kalendářním měsíci, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %.

V roce 2022 tak díky vysoké inflaci proběhly dokonce dvě mimořádné valorizace. S ohledem na tyto dvě mimořádné valorizace došlo k neočekávané situaci, kdy bylo příznivější požádat ještě v roce 2022 o tzv. předčasný starobní důchod, než čekat do roku 2023 a požádat o tzv. *řádný* starobní důchod. Rozdíl ve výši důchodu tak mohl představovat více než tisíc Kč, v závislosti na osobním výpočtovém základu, tj. na svých příjmech.⁵²

⁵¹ Ustanovení § 58, 59, 60 a 61a ZDP.

⁵² *Tisková zpráva MPSV* [online] Ministerstvo práce a sociálních věcí 2022 [cit.20.2.2023] dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/2786931/TZ_p%C5%99ed%C4%8Dasn%C3%A9+d%C5%AFchody_181022_final.pdf/8c5c129b-a030-8e9c-f9cd-3c714875632e

5 Dílčí důchod

Pokud pojištěnec po dobu svého výdělečného života pracoval také v zahraničí a získal tedy doby pojištění nejen na území České republiky, ale i v zahraničí, posoudí se nejdříve jeho nárok na důchod pouze podle českých právních předpisů (tj. ZDP). Pokud žadatel o důchod získá potřebnou dobu pouze z českých dob pojištění, a dosáhne důchodového věku, je mu přiznán tzv. „solo“ důchod.

Pokud však žadatel o důchod nemá dostatečnou dobu pojištění na území České republiky, a nesplní tak podmínku získání potřebné doby pojištění, započtou se pro získání nároku na důchod z českého pojistného systému také zahraniční doby pojištění. Zahraniční doby pojištění se však zhodnotí jen na území Evropské unie nebo toho státu, se kterým má Česká republika sjednání příslušnou mezinárodní smlouvu týkající se sociálního zabezpečení. Jedná se pak o tzv. „**dílčí**“ důchod, v praxi používaný „dílčený důchod“.

Podle ustanovení § 61 ZDP pak výše základní výměry i procentní výměry odpovídá poměru získané české doby pojištění k celkové době pojištění, včetně zahraniční.

5.1 Dílčí český důchod se slovenskými dobami pojištění

Po vzniku České a Slovenské republiky od 1. 1. 1993 bylo nutno se také vypořádat s důchodovým systémem, rozdělit jej a vymezit pravidla i podmínky pro vzájemné hodnocení dob pojištění získaných na území toho druhého státu do 31. 12. 1992. Proto byla dne 29. října 1992 v Praze podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, a dne 8. ledna 1993 bylo v Bratislavě podepsáno Správní ujednání o provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním

zabezpečení.⁵³

Podle čl. 20 mezinárodní smlouvy č. 228/1993 Sb., Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, se doby zabezpečení získané přede dnem rozdělení považují za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl zaměstnavatel občana sídlo ke dni rozdělení nebo naposledy před tímto dnem. Sídlem zaměstnavatele se rozumí adresa, která je jako sídlo zapsána v obchodním rejstříku. Pokud občan neměl ke dni rozdělení nebo naposledy před tímto dnem zaměstnavatele se sídlem na území České a Slovenské Federativní Republiky, považují se doby zabezpečení získané před tímto dnem za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl občan trvalý pobyt ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky nebo naposledy před tímto dnem.

Aktuálně je s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „Nařízení“)⁵⁴ postupováno u hodnocení dob pojištění získaných na území Slovenské republiky stejně, jako u dob pojištění získaných na území jiného státu Evropské unie.

V rámci Evropské unie podle čl. 6 Nařízení se získané doby pojištění na území jiného členského státu pro nárok na dávky důchodového pojištění z českého pojistného systému zohledňují stejně, jako by byly získány na území České republiky. Nositel pojištění členského státu tyto doby pojištění získané na svém území potvrdí na formuláři Evropské unie č. E 205 s kódem příslušného státu, viz Příloha č. 1.⁵⁵ Tyto formuláře jsou ve všech zemích Evropské unie totožné, pouze jsou vedeny ve úředním jazyce daného státu.

⁵³ Mezinárodní smlouva č. 228/1993 Sb. a č. 117/2002 Sb. m.s.

⁵⁴ Dostupné také stránkách Evropské unie: *EUR-Lex* [online] EUR-Lex oficiální stránka Evropské unie.[cit.10.2.2023].Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/search.html?DTA=2004&DTC=false&SUBDOM_INIT=LEGISLATION&DB_TYPE_OF_ACT=regulation&DTS_SUBDOM=LEGISLATION&typeOfActStatus=REGULATION&DTS_DOM=EU_LAW&lang=cs&type=advanced&qid=1676032169235&DTN=0883

⁵⁵ Podle čl. 45 až čl. 47 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004.

Podle ustanovení § 66 odst. 1 ZDP se osobám, které nemají na území České republiky trvalý pobyt nebo které se na území České republiky obvykle nezdržují, vyplácí důchod pouze ve výši odpovídající době pojištění a náhradní době pojištění získaným na území České republiky.

6 Výplata důchodů v České republice

V České republice se vyplácejí dávky důchodového pojištění **dopředu**, pravidelně vždy ke stanovenému dni splatnosti, tj. například vždy k 8., 10., 12., 18, ..., nebo k 15. dni v měsíci. Poživateli důchodu tak náleží důchod vždy za období ode dne splatnosti do dne předcházejícího následující splatnost, tj. u splatnosti 18. dne v měsíci je důchod vyplácen za období například od 18. 5. do 17. 6.⁵⁶

Pokud se příjemce důchodu na území České republiky obvykle nezdržuje, protože v cizině pobývá v kalendářním roce po dobu alespoň 270 dnů⁵⁷, vyplácí se mu důchod na základě úředně potvrzeného potvrzení o žití a za období **zpětně**, podle četnosti zaslání potvrzení v roce. Může to být tedy splátka důchodu za měsíc nebo i za rok zpětně.⁵⁸

Podle ustanovení § 116 odst. 4 ZOPSZ platí, že pokud mezi orgánem sociálního zabezpečení České republiky a příslušným zahraničním nositelem pojištění státu, v němž se příjemce důchodu obvykle zdržuje, je sjednán způsob ověřování žití pravidelnou výměnou potřebných údajů v elektronické podobě, vyplácí se důchod zpětně v určených pravidelných měsíčních lhůtách. Příjemce důchodu pak zašle úředně ověřené potvrzení o žití pouze jednou ročně, nemusí jej tedy zasílat každý měsíc. V současnosti probíhá automatická výměna dat o žití a úmrtí pojištěnců pouze se Slovenskou republikou.

Pokud příjemce důchodu, který se obvykle zdržuje v cizině, nezasílá úředně ověřené potvrzení o žití, je mu výplata důchodu zastavena do doby jeho zaslání.⁵⁹ Důchod je mu pak doplacen, nejdéle však pět let zpětně.⁶⁰

⁵⁶ Ustanovení § 116 odst. 1 ZOPSZ

⁵⁷ Ustanovení § 66 odst. 2 ZDP

⁵⁸ Ustanovení § 116 odst. 3 ZOPSZ

⁵⁹ Ustanovení § 116 odst. 5 ZOPSZ

⁶⁰ Ustanovení § 55 odst. 2 ZDP

7 Rozsah sociálního pojištění ve Slovenské republice

Sociální pojištění ve Slovenské republice se podle Zákona č. 461/2003 Z.z., *o sociálnom poistení*, v posledom znení (dále jen „SP“) rozděluje na:

- **nemocenské** pojištění – pojištění pro případ ztráty na výdělků z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, těhotenství a mateřství, a ošetřování osoby;
- **důchodové** pojištění:
 - starobní pojištění ve stáří a pro případ úmrtí;
 - invalidní pojištění v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pro případ úmrtí;
- **úrazové** pojištění pro případ poškození zdraví nebo úmrtí jako důsledek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání;
- **garanční** pojištění pro případ platební neschopnosti zaměstnavatele na uspokojení nároků zaměstnanců, a jiných, v případě vyhlášeného konkurzu;
- **pojištění** v nezaměstnanosti pro případ ztráty zaměstnání.

8 Druhy dávek důchodového pojištění ze slovenského pojistného systému - nárok na přiznání a výplatu

Přesné znění příslušných ustanovení týkajících se dávek důchodového pojištění jsou v zákonech Slovenské republiky uvedených v rešerši v úvodu, avšak bližší informace lze nalézt také na internetových stránkách Sociální pojišťovny.⁶¹

Důchodové pojištění podle SP se rozděluje na:

- **Povinné**
- **Dobrovolné**

Podle ustanovení § 22, 15, 4 a 5 SP je **povinně důchodově pojištěn** zaměstnanec, OSVČ, pokud je povinně nemocensky pojištěna, a další osoby vyjmenovány těmito ustanoveními zákona.

Podle ustanovení § 23 SP vzniká **dobrovolné důchodové pojištění** ode dne přihlášení, nejdříve dnem podání přihlášky a dovršením 16 roku věku. Zaniká jejím odhlášením podáním odhlášky, anebo pokud nebylo za dva po sobě jdoucí měsíce zapláceno pojistné.

8.1 Starobní důchod

Podle ustanovení § 65 a 67 SP má pojištěnec nárok za daných podmínek na:

- **starobní důchod**
- **předčasný starobní důchod**

⁶¹ *Sociálne poistenie* [online] Sociálna poisťovňa, 2023 [cit. 10.2. 2023] Dostupné z: <https://www.socpoist.sk/navigacia/3-socialne-poistenie>

8.1.1 Starobní důchod

Nárok podle ustanovení § 65 SP vzniká dovršením důchodového věku a získáním nejméně 15 let důchodového pojištění. Důchodový věk je stanoven podle přílohy č. 3 SP, viz Příloha č. 2.

8.1.2 Předčasný starobní důchod

Nárok na předčasný starobní důchod podle ustanovení § 67 SP vzniká, pokud pojištěnec:

- získal alespoň 15 roků pojištění
- a chybějí mu nejvíce dva roky do dovršení důchodového věku,
- a suma předčasného starobního důchodu je nejvíce 1,2násobku sumy životního minima.

Současně má za stejných podmínek nárok na předčasný starobní důchod osoba, která byla účastna důchodovém spoření.

Nárok na výplatu předčasného starobního důchodu zaniká vznikem důchodového pojištění ze zaměstnání.

8.2 Invalidní důchod

Nárok na invalidní důchod podle ustanovení § 70 a 71 SP má pojištěnec, pokud získal potřebnou dobu pojištění, a ke dni vzniku invalidity nemá nárok na starobní a předčasný starobní důchod, a pokud poklesla jeho pracovní schopnost nejméně o 40 % v porovnání se zdravou osobou z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pokles pracovní schopnosti posuzuje lékař posudkové činnosti příslušné pobočky, nebo ústředí, Sociální pojišťovny ve spolupráci s ošetřujícím lékařem posuzovaného a revizním lékařem zdravotní pojišťovny⁶². Procentní míra jednotlivých zdravotních postižení jsou stanovena

⁶² Dle ustanovení § 153 SP

v příloze č. 4 SP a pro stanovení invalidity se nesčítají.

Potřebná doba pojištění dle ustanovení § 72 SP se zjišťuje v období před vznikem invalidity a je rozdílná podle věku pojištěnců:

- a) do 20 roků je to méně než 1 rok,
- b) nad 20 roků do 24 roků je to nejméně 1 rok,
- c) nad 24 roků do 28 roků je to nejméně 2 roky,
- d) nad 28 roků do 34 roků je to nejméně 5 roků,
- e) nad 34 roků do 40 roků je to nejméně 8 roků,
- f) nad 40 roků do 45 roků je to nejméně 10 roků,
- g) nad 45 roků je to nejméně 15 roků.

8.3 Rodičovský důchod

Od 1. 1. 2023 vzniká podle ustanovení § 66b SP nárok na výplatu rodičovského důchodu. Nárok na něj má poživatel starobního a invalidního důchodu vypláceného po dovršení důchodového věku a pokud je rodičem nebo osvojitelem dítěte, o kterého nejméně deset let pečuje, nebo pět let, pokud o něj pečuje až od osmi let věku dítěte. Současně s tím musí být splněna podmínka, že dítě bylo důchodově pojištěné v roku, který předchází příslušnému kalendářnímu roku, a do konce srpna kalendářního roku předcházející příslušnému kalendářnímu roku neprohlásilo, že tomuto příjemci důchodu po dovršení důchodového věku nemá vzniknout nárok na rodičovský důchod.

Rodičovský důchod přizná od 1. 1. 2023 Sociální pojišťovna automaticky biologickým rodičům, pokud dítě, z jehož důchodového pojištění se vypočítává a hradí, nevznesl námitku, že si nepřeje jej vyplácet jednomu z rodičů nebo oběma rodičům. Pokud má příjemce důchodu nárok na výplatu více rodičovských důchodů, vyplácí se pouze jeden, jakou souhrn jejich sum.

8.4 Vdovský a vdovecký důchod

Nárok na vdovský a vdovecký důchod podle ustanovení § 74 SP má pojištěnec nárok po zemřelém manželovi, který ke dni smrti:

- byl příjemcem starobního nebo předčasného starobního, nebo invalidního důchodu;
- splnil podmínky nároku na starobní důchod nebo získal potřebnou dobu pojištění pro invalidní důchod;
- zemřel v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

Nárok na výplatu vdovského a vdoveckého důchodu podle uvedeného ustanovení je po dobu jednoho roku, nebo:

- pokud se příjemce důchodu stará o nezaopatřené dítě;
- je invalidní, kdy výdělečná činnost poklesla minimálně o 70 %;
- vychoval(a) alespoň tři děti;
- dovršil(a) věku 52 roků a vychovala dvě děti;
- dovršil(a) důchodový věk.

Nárok na výplatu vdovského a vdoveckého důchodu zaniká uzavřením manželství, nebo pokud byla smrt manžela(ky) způsobena úmyslným trestním činem vdovy/vdovce.⁶³

8.5 Sirotčí důchod

Podle ustanovení § 76 SP má nárok na sirotčí důchod nezaopatřené dítě (dítě je nezaopatřené dle ustanovení § 6 SP), kterému zemřel rodič, a který ke dni úmrtí byl příjemcem starobního nebo invalidního důchodu, a nebo měl nárok na předčasný starobní důchod či ke dni úmrtí získal potřebnou dobu pojištění pro přiznání invalidního důchodu, nebo splnil podmínky pro starobní důchod, anebo zemřel následkem pracovního úrazu či nemoci z povolání.

⁶³ Ustanovení § 74 SP

Dle stejného ustanovení § 76 SP zaniká nárok na výplatu sirotčího důchodu dovršením 26. roku věku dítěte.

9 Výše důchodu ze slovenského pojistného systému

Pro výpočet výše důchodu slovenským nositelem pojištění je nutné žadateli stanovit podle ustanovení § 61, 62 a 63 SP **osobní vyměřovací základ** a **osobní mzdový bod**.

Všeobecný vyměřovací základ

je 12násobek průměrné měsíční mzdy zjištěný Statistickým úřadem Slovenské republiky v národním hospodářství za kalendářní rok⁶⁴.

Osobní vyměřovací základ

je úhrn vyměřovacích základů za kalendářní rok, za který se zaplatilo pojistné.

Osobní mzdový bod

je podíl osobního vyměřovacího základu a všeobecného vyměřovacího základu, zaokrouhuje se na čtyři desetinná místa nahoru a je maximálně v hodnotě 3. Za období pobírání invalidního dobu se osobní mzdový bod upravuje na výši 0,3, za část roku se navíc podělí počet dní pobírání invalidního důchodu.

Průměrný osobní mzdový bod

se určí jako podíl součtu osobních mzdových bodů dosažených v jednotlivých kalendářích letech rozhodného období a období důchodového pojištění v rozhodném období. Zaokrouhuje se na čtyři desetinná místa nahoru. Dny pojištění se přepočítají na roky pojištění podle 365 dnů (podle ustanovení § 60 odst. 10 SP).

Rozhodným obdobím podle ustanovení § 63 SP jsou pro stanovení průměrného osobního mzdového bodu kalendářní roky od roku 1984 do roku předcházejícího přiznání důchodu, pokud tvoří nejméně 22 kalendářních roků. Pokud je netvoří,

⁶⁴ Ustanovení § 11 SP

prodlužuje se rozhodné období postupně tak, aby v rozhodném období bylo dosaženo požadovaných 22 roků.

Hodnota průměrného osobního mzdového bodu za rozhodné období se v hodnotě do 1,25 započte v plné výši, nad 1,25 do 3 se podle jednotlivých let procentuálně upravuje dle ustanovení § 63 odst. 3 SP. Stejně tak, pokud je nižší než 1,0 se procentuálně připočítává stanovená částka za dané roky.

Důchodová hodnota

Důchodová hodnota se vždy od 1. 1. upravuje indexem, který se určí jako podíl průměrné mzdy za třetí čtvrtletí předcházejícího roku a průměrné mzdy zjištěné za třetí čtvrtletí dva roky předcházejícího, od kterého se upravuje. Průměrné mzdy jsou zveřejňované Statistickým úřadem Slovenské republiky.⁶⁵

9.1 Výše starobního důchodu

Výše **starobního důchodu** se určí jako součin průměrného osobního mzdového bodu, období důchodového pojištění získaného ke dni vzniku nároku na starobní důchod a aktuální důchodové hodnotě podle ustanovení § 66 SP. Tato výše se dále může upravovat směrem nahoru za dobu pojištění po splnění podmínek nároku na starobní důchod. Výše důchodu se však upravuje také za období účasti na důchodové spoření, a to směrem dolů.

Výše **předčasného starobního důchodu** se stanoví jako součin průměrného osobního mzdového bodu, období důchodového pojištění získaného ke dni vzniku nároku na předčasný starobní důchod a aktuální důchodové hodnoty snížené o 0,5 % za každých započatých 30 dní ode dne vzniku nároku na tento důchod do dovršení důchodového věku.

⁶⁵ Ustanovení § 64 SP

Pojištěnec, kterému byl přiznán předčasný starobní důchod nemá nárok na starobní důchod (ustanovení § 69 SP). Dnem dosažení důchodového věku se pak předčasný starobní důchod stává starobním důchodem podle ustanovení § 69a SP.

9.2 Výše invalidního důchodu

Výše invalidního důchodu se podle ustanovení § 73 SP stanoví:

- pokud pojištěnci poklesla schopnost výdělečné činnosti více než o 70 %, vypočte se jako součin průměrného osobního mzdového bodu, období důchodového pojištění získaného ke dni vzniku nároku na invalidní důchod, ke kterému se připočítá období od vzniku nároku na něj do dovršení důchodového věku a aktuální důchodové hodnoty,
- pokud pojištěnci poklesla schopnost výdělečné činnosti nejvíc o 70 %, vypočte se jako součin procentuálního poklesu schopnosti výdělečné činnosti, průměrného osobního mzdového bodu, období důchodového pojištění získaného ke dni vzniku nároku na invalidní důchod, ke kterému se připočte období od vzniku nároku na něj do dovršené důchodového věku a aktuální důchodové hodnoty.
- pojištěnci ve věku do 20 let, který nezískal dobu povinného důchodového pojištění a byl pouze důchodově dobrovolně pojištěn, se výše invalidního důchodu vypočítá podle zákonem daných pravidel.

9.3 Výše rodičovského důchodu

Výše rodičovského důchodu v příslušném kalendářním roce se vypočte podle ustanovení § 66c SP jako 1,5 % jedné dvanáctiny úhrnu vyměřovacích základů dítěte, od kterého je odvozený nárok na rodičovský důchod, za kalendářní rok, který dva roky předchází kalendářnímu roku, z kterého bylo zaplacené pojistné na důchodové pojištění, nejvíc jako 1,5 % jedné dvanáctiny 1,2násobku všeobecného vyměřovacího základu v platném kalendářním roce, který dva roky

předchází příslušnému kalendářnímu roku.

Takto vypočtená výše rodičovského důchodu náleží jednomu z rodičů. Součet sum rodičovského důchodu více příjemců tohoto důchodu podle ustanovení § 66c SP v příslušném kalendářním roce určených z úhrnu vyměřovacích základů jednoho dítěte, od kterého je odvozený nárok na rodičovský důchod, je nejvíce 3 % jedné dvanáctiny úhrnu vyměřovacích základů toho dítěte za kalendářní rok, který dva roky předchází příslušnému kalendářnímu roku, z kterého bylo zaplacené pojistné na starobní pojištění, a nejvíce 3 % jedné dvanáctiny 1,2násobku všeobecného vyměřovacího základu platného v kalendářním roce, který dva roky předchází příslušnému kalendářnímu roku.

Z toho vyplývá, že v roce 2023 tak bude maximální výše rodičovského důchodu pro jednoho rodiče činit sumu 21,80 € měsíčně. Jak bylo uvedeno, pokud vznikne nárok na rodičovský důchod více příjemcům důchodu, maximální suma úhrnu rodičovského důchodu je 3 % z vyměřovacích základů dítěte, nemůže být takto vypočtený důchod zároveň vyšší než 43,60 € měsíčně, co představuje 3 % jedné dvanáctiny 1,2násobku všeobecného vyměřovacího základu platného v kalendářním roce 2021.

9.4 Výše vdovského a vdoveckého důchodu

Výše vdoveckého a vdovského důchodu podle ustanovení § 75 SP činí 60 % starobního nebo invalidního důchodu, na který by měl v době úmrtí zemřelý nárok. Pokud vznikne nárok na oba důchody, vypočte se z toho vyššího. Pokud vznikl zemřelému ke dni úmrtí nárok na předčasný starobní důchod, náleží vdovský a vdovecký důchod také v jeho 60 % výši, případně se může za daných podmínek zákonem zvyšovat.

9.5 Výše sirotčího důchodu

Podle ustanovení § 77 SP činí výši sirotčího důchodu 40 % starobního nebo

invalidního důchodu, na který měl nebo by měl mít nárok rodič dítěte. Současně činí výše sirotčího důchodu 40 % po pojištenci, který ke dni úmrtí měl nárok na předčasný starobní důchod, jenž se za daných podmínek zákonem může zvýšit. Pokud však zemřelý rodič splnil podmínky nároku na dva důchody, vypočte se sirotčí z toho vyššího.

9.6 Zvyšování důchodových dávek, zvyšování starobního a invalidního důchodu po dovršení důchodového věku

Každoročně se k 1. 1. příslušného kalendářního roku důchodová dávka procentuálně zvyšuje o meziroční nárůst spotřebitelských cen, dojde tedy k tzv. valorizačnímu zvýšení podle ustanovení § 82 SP.

Za podmínek taxativně uvedených v ustanovení § 82b SP se pak starobní nebo invalidní důchod po dovršení důchodového věku zvyšuje na určenou minimální výši důchodu. Minimální výše důchodu podle doby pojištění jsou uvedeny v příloze č. 4a SP, viz Příloha č. 4.

9.7 13. důchod

Podle zákona č. 296/2020 Z.z., o 13. důchodu a o změně a doplnění některých zákonů, vzniká nárok na výplatu 13. důchodu, tomu, kdo je v listopadu kalendářního roku příjemcem důchodu. Výše může být až 300 € nebo se určí podle v zákoně stanoveného vzorce. Do sumy se zohledňuje také důchod vyplácený v zahraničí, důchod z důchodového spoření, a další.

9.8 Výplata důchodu ze slovenského pojistného systému

Důchodové dávky se podle ustanovení § 116 odst. 2 SP vyplácejí příjemcům dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách, ke dni splatnosti, kterou určí Sociální pojišťovna.

Pokud se vyplácí důchod do zahraničí, mimo členské státy Evropské unie, provede se poukaz v tříměsíčních lhůtách zpětně po doručení úředně ověřeného potvrzení o žití.⁶⁶

⁶⁶ Ustanovení § 116 odst. 3 SP

10 Slovenské starobní důchodové spoření

Podle zákona č. 43/2004 Z.z., o starobním důchodovém spoření (dále jen „SDS“) má starobní důchodové spoření spolu s důchodovým pojištěním zabezpečit příjem ve stáří a pozůstalým pro případ úmrtí. Starobní důchodové spoření vzniká spořitelovi, který je důchodově pojištěný (tj. povinné důchodové pojištění vstupem do zaměstnání), následující měsíc po zápisu smlouvy o starobním důchodovém spoření u Sociální pojišťovny. Toto spoření zaniká dnem skončení důchodového pojištění (tj. například odchodem ze zaměstnání). Při následném opětovném vniku důchodového pojištění opět vzniká starobní důchodové spoření. Nejdříve může vniknout od 15. roku věku a nejpozději před dovršením 35. rokem věku.

Výkonem starobního důchodového spoření je pověřená Důchodová správcovská společnost na základě schválené žádosti Národní bankou Slovenska.⁶⁷ Důchodová správcovská společnost zřídí a vede každému spořitelovi osobní důchodový účet pro účely evidence počtu důchodových jednotek důchodového fondu, a každý důchodový fond zvlášť⁶⁸. Registr smluv o tomto starobním důchodovém spoření sjednané s Důchodovou správcovskou společností vede Sociální pojišťovna⁶⁹.

Podle ustanovení § 20 a 21 SDS se hradí **povinné a dobrovolné příspěvky**:

- **Povinné** příspěvky hradí za zaměstnance zaměstnavatel, ale také například stát, či Sociální pojišťovna. Sazba podle ustanovení § 22 SDS je pro rok 2023 ve výši 5,75 % vyměřovacího základu. Rozhodné období pro stanovení vyměřovacího základu⁷⁰ je stejné jako u důchodového pojištění.
- **Dobrovolné** příspěvky hradí spořitel, pokud si je ve smlouvě sjedná.

⁶⁷ Ustanovení § 47 – 63e SDS

⁶⁸ Ustanovení § 94 SDS

⁶⁹ Ustanovení § 64a SDS

⁷⁰ Ustanovení § 23 a 24 SDS

10.1 Druhy důchodových dávek ze starobního důchodového spoření

Podle ustanovení § 29 SDS ze starobního důchodového spoření vyplácí:

- Starobní a předčasný starobní důchod:
 - doživotní,
 - dočasný,
 - programový výběr.
- Pozůstalostní důchod:
 - Vdovský a vdovecký důchod,
 - Sirotčí důchod.
- Výnos z investovaného majetku v důchodového fondu.

10.1.1 Starobní a předčasný starobní důchod

Nárok vzniká podle ustanovení § 30 a 31 SDS pokud spořitel dovršil důchodového věku a u předčasného, pokud spořiteli vznikl nárok na výplatu předčasného starobního důchodu podle SP a podle formy vyplácení.

➤ **Doživotní důchod**

Vyplácí se do smrti příjemce důchodu podle ustanovení § 32 SDS.

➤ **Dočasný důchod**

Vyplácí se po dobu dohodnutou a uvedenou ve smlouvě podle ustanovení § 33 SDS.

➤ **Programový výběr**

Vyplácí se ze sumy odpovídající aktuální hodnotě osobního důchodového účtu spořitele vedeného pro dluhopisový garantovaný důchodový fond, anebo jeho části, podle ustanovení § 33a SDS.

10.1.2 Vdovský a vdovecký důchod

Vdovský a vdovecký důchod se vyplácí podle ustanovení § 34 a 36 SDS, pokud bylo ve smlouvě dohodnuto a po úmrtí vdova či vdovec o něj požádal. Vyplácí se ve výši doživotního starobního nebo předčasného starobního důchodu.

10.1.3 Sirotčí důchod

Podle ustanovení § 39 SDS je vyplácen sirotčí důchod ve výši doživotního starobního nebo předčasně starobního důchodu ke dni úmrtí rodiče.

10.2 Výplata důchodu ze starobního důchodového spoření

Důchod ze starobního důchodového spoření je podle ustanovení § 41 SDS splatný do osmého dne kalendářního měsíce vždy za měsíc zpětně. Pokud je po zemřelém vyplácen více pozůstalým, rozdělí se původní doživotní starobní nebo předčasný starobní důchod zemřelého alikvotně, tak aby součet sum odpovídal původně vyplácenému důchodu zemřelému, a to podle ustanovení § 43 SDS.

10.3 Zvyšování důchodu a podíl na přebytku

Podle ustanovení § 42 SDS, pokud si spořitel ve smlouvě sjedná, každoročně se mu doživotní starobní nebo předčasný starobní důchod zvýší o stanovené procento, které vyhlásí Národní banka Slovenska se zohledněním cílů Evropské centrální banky. Podle ustanovení § 42a SDS se za daných zákonných podmínek vyplatí spořiteli podíl z výnosu z umístěných prostředků technických rezerv. Současně podle ustanovení § 46i SDS se spořitelovi vyplácí výnosy z investování, pokud však ještě není příjemcem starobního nebo předčasného důchodu, i když již dosáhl důchodového věku.

Pokud spořitel požádá o starobní nebo předčasný důchod,⁷¹ vydá Sociální pojišťovna nebo důchodová správcovská společnost certifikát, tj. potvrzení, o sumě odpovídající aktuální hodnotě osobního důchodového účtu spořitele ke dni odpisu důchodových jednotek z osobního důchodového účtu spořitele. Současně vydá nabídkový list, podle kterého má pak spořitel možnost si vybrat a dohodnout vyplácení doživotního nebo dočasného důchodu nebo programového výběru⁷². V Příloze 5 je uveden příklad nabídkového listu.

⁷¹ Ustanovení § 44 SDS

⁷² Ustanovení § 45 – 46h SDS

11 Porovnání českého a slovenského systému důchodového pojištění

Mezi základní rozdíl českého a slovenského systému důchodového pojištění lze na prvním místě zařadit výkon sociálního zabezpečení zákonem určenou institucí.

11.1 Jednotlivé instituce

V České republice je výkonem sociálního zabezpečení, tedy jak výběrem pojistného, tak prováděním důchodového a nemocenského pojištění, pověřena ČSSZ, která je výkonným správním orgánem státu. Prostřednictvím kapitoly státního rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí má ČSSZ přidělené prostředky státního rozpočtu pro výplatu dávek důchodového i nemocenského pojištění pojištěncům, a prostředky pro svou činnost (tj. mzdy, úhradu nájmů, energie, a další provozní výdaje).

Výkonem důchodového a nemocenského pojištění, jak vyplývá ze ZOPSZ, pro vojáky z povolání, policisty, příslušníky Hasičského záchranného sboru, příslušníky GIBS, BIS, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace, pro osoby, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc, a příslušníky Vězeňské služby jsou pověřena příslušná ministerstva, tedy Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti. Pro výkon důchodového a nemocenského pojištění mají jednotlivá ministerstva zajištěny prostředky ze státního rozpočtu prostřednictvím svých kapitol.

Z uvedeného vyplývá, že na výkon sociálního zabezpečení (tzn. na výplaty dávek důchodového a nemocenského pojištění) se **čerpají finanční prostředky ze státního rozpočtu.**

Dle ZOPSZ vede ČSSZ mj. registr pojištěnců, ve kterém jsou uvedeny údaje o osobách účastných důchodového pojištění. Registr pojištěnců ČSSZ také

využívá k plnění úkolů ČSSZ vyplývajících z mezinárodních smluv a nařízení Evropské unie v oblasti sociálního zabezpečení.

Ve Slovenské republice podle SP vykonává sociální pojištění Sociální pojišťovna, která je veřejnoprávní institucí. Orgánem Sociální pojišťovny je generální ředitel, Dozorčí rada a ředitel pobočky Sociální pojišťovny⁷³. Jednotlivé sociální pojištění se hradí podle ustanovení § 158 SP do příslušných fondů, pro které Sociální pojišťovna sestavuje rozpočet:

- Základní fond nemocenského pojištění,
- Základní fond starobního pojištění,
- Základní fond invalidního pojištění,
- Základní fond úrazového pojištění,
- Základní fond garančního pojištění,
- Základní fond pojištění v nezaměstnanosti,
- Rezervní fond solidarity,
- Správní fond,
- Zvláštní fond.

Podle ustanovení § 159 – 168 SP tvoří příjmy Sociální pojišťovny:

- pojistné,
- 0,25 % z příspěvků na starobní důchodové spoření,
- pojistné předvedené Vojenským úřadem sociálního zabezpečení,
- suma důchodových práv z účtu důchodového systému Evropské unie,
- pokuty a penále,
- úroky z vkladů,
- dary,
- poplatky a další příjmy.

Výdaje podle uvedených ustanovení SP jsou rozděleny podle jednotlivých fondů následovně:

⁷³ Ustanovení § 120 – 127 SP

❖ **Základní fond nemocenského pojištění**

Pojistné hradí zaměstnanec i zaměstnavatel ve výši 1,4 % vyměřovacího základu, OSVČ i dobrovolně pojištěná osoba ve výši 4,4 % vyměřovacího základu. Z fondu se hradí dávky nemocenského pojištění.

❖ **Základní fond starobního pojištění**

Pojistné hradí zaměstnanec ve výši 4 % vyměřovacího základu, zaměstnavatel za zaměstnance ve výši 14 %, OSVČ i dobrovolně pojištěná osoba ve výši 18 % vyměřovacího základu, a stát za dané fyzické osoby také ve výši 18 % vyměřovacího základu. Zvláště je procentuálně určeno pojistné za zaměstnance, který je účasten starobního důchodového spoření. Z fondu se hradí starobní a předčasné starobní důchody, vdovské, vdovecké a sirotčí důchody.

❖ **Základní fond invalidního pojištění**

Pojistné hradí zaměstnanec i zaměstnavatel ve výši 3 % vyměřovacího základu, OSVČ, dobrovolně pojištěná osoba a stát za dané fyzické osoby ve výši 6 % vyměřovacího základu. Z fondu se hradí invalidní důchody, vdovecké, vdovské a sirotčí důchody po příjemci invalidního důchodu.

❖ **Základní fond úrazového pojištění**

Pojistné hradí zaměstnavatel ve výši 0,8 % vyměřovacího základu. Fond je určen na úhradu úrazových dávek.

❖ **Základní fond garančního pojištění**

Pojistné hradí zaměstnavatel ve výši 0,25 % vyměřovacího základu. Fond je určený na výplatu dávek garančního pojištění, na úhradu zaměstnavatelem neuhrazených příspěvků a starobní důchodového spoření, a úhradu odměn pro předběžného správce.

❖ **Základní fond pojištění nezaměstnanosti**

Pojistné platí zaměstnanec ve výši 1 % vyměřovacího základu, zaměstnavatel 0,5 % a dobrovolně pojištěná osoba 2 % vyměřovacího základu. Fond je určen

pro výplatu dávek v nezaměstnanosti.

❖ **Rezervní fond solidarity**

Sazba pojistného pro zaměstnavatele, OSVČ a dobrovolně pojištěnou osobu je ve výši 4,75 % vyměřovacího základu, stát za dané fyzické osoby hradí pojistné ve výši 2 % vyměřovacího základu. Rezervní fond je určen na úhradu dávek, na které nejsou dostatečné finanční prostředky v základním fondu, a na úhrady škod.

❖ **Správní fond**

Tvoří ho nejvíce 2,4 % z pojistného na nemocenské, důchodové, úrazové pojištění, z pojistného na garanční pojištění a pojištění v nezaměstnanosti. Fond je určen na krytí výdajů na činnost Sociální pojišťovny a jejích organizačních složek související s prováděním sociálního pojištění a starobní důchodového spoření.

❖ **Zvláštní fond**

Tvoří jej pojistné na zvláštní sociální pojištění podle zákona o obecní policii (zákon č. 564/1991 Z.z., o obecnej policii, ve znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Zvláštní fond je určen na výplatu dávek zvláštního sociálního pojištění podle zákona o obecní policii.

❖ **Základní fond příspěvků na starobní důchodové spoření**

Sociální pojišťovna vede zvláštní účet základního fondu příspěvků na starobní důchodové spoření u Státní pokladny. Tvoří jej příspěvky na starobní důchodové spoření a je určený na postoupení těchto příspěvků příslušné důchodové správcovské společnosti.

11.2 Hospodaření jednotlivých institucí

Rozdíl mezi ČSSZ a Sociální pojišťovnou je již v jejich zákonném statutu, tedy ČSSZ je orgánem státní správy a Sociální pojišťovna je veřejnoprávní institucí s dozorčí radou a vlastními finančními prostředky.

Sociální pojišťovna hospodaří se svými prostředky, tj. z pojistného, které vybere, z úroků vkladů Sociální pojišťovny u Státní pokladny Slovenské republiky, a z dalších příjmů podle SP. Finanční prostředky jsou tedy odděleny od státního rozpočtu Slovenské republiky. Oproti tomu v České republice orgány sociálního pojištění, ČSSZ a příslušná ministerstva (shora uvedená v kapitole 10.1) hospodaří s přerozdělenými prostředky státního rozpočtu. Pojistné, které ČSSZ vybere od plátců, je příjmem státního rozpočtu České republiky, a dávky důchodového a nemocenského pojištění jsou mandatorními výdaji státu.

11.3 Rozdíly ve výši pojistného v České republice a Slovenské republice

V České republice i ve Slovenské republice je stanovena výše pojistného ze zákonem určeného vyměřovacího základu⁷⁴. Stanovení vyměřovacího základu je v obou zemích obdobný. Pojistné na sociální zabezpečení v České republice se však pro zaměstnance, zaměstnavatele, OSVČ hradí jednou sumou, i přesto, že ji procentuálně tvoří jednotlivé pojistné. Dobrovolně důchodově pojištěné osoby hradí pouze dobrovolné důchodové pojištění. Naproti tomu ve Slovenské republice zaměstnanci, zaměstnavatelé, OSVČ a dobrovolně pojištěné osoby hradí zvláště procentuální sumy do jednotlivých fondů na určený druh pojištění.

V České republice činí sazby pojistného podle ustanovení § 7 zákona o pojistném:

➤ u **zaměstnavatele** 24,8 % z vyměřovacího základu z toho:

- 2,1 % na nemocenské pojištění,
- 21,5 % na důchodové pojištění,
- 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti,

a v roce 2023 činí již 26,8 % z vyměřovacího základu z toho:

- 2,1 % na nemocenské pojištění,
- 23,5 % na důchodové pojištění,

⁷⁴ Podle ustanovení § 5 – 5d zákona o pojistném, a podle ustanovení § 138 SP

- 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti.

V dalších letech podle tohoto ustanovení zákona poroste celkové pojistné pro zaměstnavatele o jedno procento ročně, a to u důchodového pojištění.

- u **zaměstnance** 6,5 % z vyměřovacího základu,
- u **OSVČ** činí 29,2 % z vyměřovacího z toho:
 - 28 % na důchodové pojištění,
 - 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o OSVČ účastnou důchodového pojištění,
 - 2,1 % z vyměřovacího základu, jde-li o OSVČ účastnou nemocenského pojištění,
- u **osoby dobrovolně účastné** na důchodovém pojištění činí 28 % z vyměřovacího základu,
- u **zahraničního zaměstnance** 2,1 % z vyměřovacího základu.

Zaměstnanec v České republice hradí pojistné na sociální zabezpečení celkem 6,5 % z vyměřovacího základu. Zaměstnanec ve Slovenské republice hradí celkem 9,4 % (1,4 + 4 + 3 + 1) z vyměřovacího základu. Zaměstnanec ve Slovenské republice hradí tedy o 2,9 % vyměřovacího základu více než ve České republice.

Tabulka 1: Rozdělení pojistného u zaměstnance

Zaměstnanec	Nemocenské pojištění	Starobní pojištění	Invalidní pojištění	Pojištění nezaměstnanosti	Celkem
Česká republika	6,5 %				6,5 %
Slovenská republika	1,4 %	4 %	3 %	1 %	9,4 %

Zdroj: ZDP a SP

Zaměstnavatel se sídlem v České republice hradí na sociální zabezpečení v letošním roce celkem 26,8 % z vyměřovacího základu. Zaměstnavatel se sídlem ve Slovenské republice hradí celkem 25,2 % (1,4 + 14 + 3 + 0,8 + 0,25 + 1 + 4,75). Zaměstnavatel se sídlem v České republice tedy hradí o 1,6 % vyměřovacího základu více než zaměstnavatel se sídlem ve Slovenské republice.

Tabulka 2: Rozložení pojistného u zaměstnavatele

Zaměstnavatel	Nem. poj.	Starob. poj.	Invalid. poj.	Poj. nezaměst.	Garanční poj.	Úraz. poj.	Fond Solidarity	Celkem
Česká republika	26,8 %				není			26,8 %
Slovenská republika	1,4 %	14 %	3 %	1 %	0,25 %	0,8 %	4,75 %	25,2 %

Zdroj: ZDP a SP

OSVČ se sídlem výkonu výdělečné činnosti v České republice hradí (pokud je účastna na důchodovém a nemocenském pojištění) na sociální zabezpečení celkem 29,2 % vyměřovacího základu. OSVČ se sídlem výkonu výdělečné činnosti ve Slovenské republice hradí celkem 33,15 % vyměřovacího základu (4,4 + 18 + 6 + 4,75). OSVČ se sídlem výkonu výdělečné činnosti ve Slovenské republice hradí na sociálním pojištění o 3,95 % z vyměřovacího základu více než OSVČ se sídlem výkonu výdělečné činnosti v České republice.

Tabulka 3: Rozložení pojistného u OSVČ

OSVČ	Nemocenské poj.	Starobní poj.	Invalidní poj.	Fond solidarity	Celkem
Česká republika	29,2 %			není	29,2 %
Slovenská republika	4,4 %	18 %	6 %	4,75 %	33,15 %

Zdroj: ZDP a SP

Osoba dobrovolně pojištěná hradí v České republice pouze důchodové pojištění ve výši 28 % vyměřovacího základu. Ve Slovenské republice se může osoba dobrovolně pojistit jak na starobní a invalidní důchod, tak i pro nárok na dávky nemocenského, dávky v nezaměstnanosti, a přispívá na fond solidarity. Pro nárok na důchod a fond solidarity, bez nemocenského pojištění, činí pojistné celkovou výši 28,75 % vyměřovacího základu (18 + 6 + 4,75). Ve Slovenské republice hradí dobrovolně důchodově pojištěná osoba o 0,75 % vyměřovacího základu více než dobrovolně důchodově pojištěná osoba v České republice.

Tabulka 4: Rozložení pojistného u dobrovolně pojištěné osoby

Dobrovolně pojištěná osoba	Nemocenské poj.	Starobní poj.	Invalidní poj.	Fond solidarity	Celkem
Česká republika	Není možné	28 %		Není	28 %
Slovenská republika	4,4 %	18 %	6 %	4,75 %	(-4,4) 28,75 %

Zdroj: ZDP a SP

Z uvedeného vyplývá, že zaměstnanec ve Slovenské republice ze své mzdy hradí celkově více na sociální zabezpečení než zaměstnanec v České republice. Není však předmětem této diplomové práce zjistit, zda z vyššího pojistného pobírá pojištěnec na Slovensku také vyšší dávky (nemocenského, důchodového, úrazového pojištění či dávky v nezaměstnanosti), neboť konkrétní výpočty všech dávek v obou státech jsou složité a mohly by být předmětem další samostatné práce.

Zaměstnanec ve Slovenské republice tím, že hradí jednotlivé pojistné do příslušných fondů, má možnost kontroly, kolik finančních prostředků ze své mzdy na jednotlivé pojištění zaplatil či „naspořil“, a kolik z fondů na dávkách čerpal.

Z pohledu veřejných financí se důchodový systém Slovenské republiky jeví jako operativnější a ekonomicky efektivnější, a navíc stát garantuje povinnost výplatu důchodové dávky v ekonomicky nepříznivém období. Může rychleji reagovat na výkyvy ve věkové skladbě pojištěnců a počtu aktuálně vyplácených důchodových dávek, a s tím souvisejícího kolísání nákladů na výplaty důchodů. Sociální pojišťovna jako veřejnoprávní instituce má vyšší míru autonomie, a rozkládá rizika do dlouhodobého období.

Oproti tomu důchodový systém České republiky se jeví jako méně flexibilní a přímo závislý na státním rozpočtu. Sice se ČSSZ, a další orgány sociálního zabezpečení, také musí chovat jako správný hospodář, ale nemá prostor být jinak ekonomicky aktivní a činit víc než **vybírat pojistné** (příjem státního

rozpočtu) a na druhé straně pouze **vyplácet zákonné důchodové (a nemocenské) dávky**, tj. zajišťovat a spravovat část mandatorních výdajů státního rozpočtu.

Ve Slovenské republice má současně každý možnost s povinným důchodovým pojištěním se pro stáří a invaliditu zabezpečit starobním důchodovým spořením (jinak zvaným II. pilířem důchodového pojištění), který je však v podmínkách a nároku na dávky úzce propojen s důchodovým pojištěním (jinak zvaným I. pilířem důchodového pojištění). Spořitel má tak možnost navýšit své příjmy ve stáří, a v případě svého úmrtí navýšit příjmy své rodině.

Dále ve Slovenské republice může občan využít další dobrovolné doplňkové důchodové spoření, obdobně jako občan v České republice doplňkové penzijní spoření, jedná se o tzv. III. pilíř. systému sociálního pojištění. Analýza a komparace III. pilíře v obou státech však není předmětem této práce.

11.4 Porovnání systémů důchodové pojištění

Oba systémy důchodového pojištění, členění dávek důchodového pojištění i podmínek vzniku nároku na tyto dávky, mají historický základ z původního jednotného systému Československé federativní republiky a z období socialismu. Aktuálně tvoří jednotný rámec podmínek nároku na sociální dávky Evropská unie svými nařízeními pro oblast sociálního zabezpečení (viz uvedené výše v kapitole 5.1).

Od platnosti zákona o důchodovém pojištění v České republice od roku 1996, a platnosti zákona o sociálním pojištění ve Slovenské republice od roku 2004 je struktura důchodových dávek obou systémů v zásadě stejná. U obou důchodových systémů došlo od 1. 1. 2023 k změnám: v České republice se zvýšila procentní výměra důchodu jednoho z rodičů, který převážně pečoval o dítě, a ve Slovenské republice přibyl rodičovský důchod pro oba rodiče.

Původním záměrem této změny v České republice bylo dorovnat příjmové rozdíly u žen, jež byly příjmově znevýhodněny výchovou dětí oproti mužům, a jejich důchod je tak nižší v porovnání s muži. Nicméně, pro zákonodárce zřejmě neočekávaně, se o zvýšení procentní výměry (tzv. výchovné) přihlásilo nemalé procento mužů, čím se původní záměr nivelizovat důchody u žen, poněkud minul účinkem.

Podmínky vzniku nároku na důchodové dávky se po porovnání zdají být složitější u českého důchodového pojistného systému. Zjednodušením podmínek by byly pro pojištěnce přehlednější a srozumitelnější, a současně by klesly personální nároky a potřebná vysoká odbornost zaměstnanců ČSSZ. Urychlení zpracování řízení s komplexními podmínkami vzniku nároku na důchodové dávky pak také úzce souvisí s kompatibilitou IT systému pro evidenci a zpracování žádostí. Digitalizace procesů v důchodových řízeních zatím v České republice pokulhává, i přestože ČSSZ zpřístupnila mnoho služeb pomocí datové schránky, bankovní nebo jiné identity na ePortálu.⁷⁵

Porovnání základních podmínek vzniku nároku na **starobní důchod**:

Tabulka 5: Potřebná doba pojištění a stanovený důchodový věk

Potřebná doba pojištění / důchodový věk	Starobní důchod <i>řádný</i>	Předčasný starobní důchod
Česká republika	35 roků / cca v 65 letech	35 roků / o 5 let dříve
Slovenská republika	15 roků / v 64 letech	15 roků / o 2 roky dříve

Zdroj: ZDP a SP

⁷⁵ ePortál [online] ČSSZ, 2023 [cit. 21. 2. 2023] dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/zakladni-informace-eportal>

Porovnání vzniku invalidity:

Tabulka 6: Vznik invalidity poklesem pracovní schopnosti

Procentuální pokles pracovní schopnosti	I. Stupeň invalidity	II. Stupeň invalidity	III. Stupeň invalidity
Česká republika	35 % - 49 %	50 % - 69 %	70 % a více
Slovenská republika	40 % a více		

Zdroj: ZDP a SP

Porovnání potřebné doby pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod:

Tabulka 7: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod v jednotlivých letech věku

Roky							
ČR	do 20 let <1 rok	>20<22let 1 rok	>22<24let 2 roky	>24<26let 3 roky	>26<28let 4 roky	>28 let 5 roků	>28 10 roků
SR	do 20 let <1 rok	>20<24let 1 rok	>24<28let 2 roky	>28<34let 5 roků	>34<40let 8 roků	>40<45let 10 roků	>45 let 15 roků

Zdroj: ZDP a SP

Porovnání dalšího nároku na vdovský/vdovecký důchod:

Tabulka 8: Podmínky na další nárok na vdovský/vdovecký důchod:

Česká republika	Péče o nezaopatřené dítě nebo závislé ve II.-IV. stupni závislosti	Péče o své nebo manželovi rodiče závislé ve II. až IV. stupni	Invalidita III. stupně	Do < 4 roky před důchodovým věkem	Po zániku vzniká další nárok do < 2 let
Slovenská republika	Péče o nezaopatřené dítě	Invalidita > 70 %	Vychovala alespoň 3 děti	Dovršila věk 52 let a vychovala 2 děti	Dovršen důchodový věk

Zdroj: ZDP a SP

Jak již bylo konstatováno, výpočet dávek důchodového pojištění u obou systémů je značně komplikovaný. Pojištěnec bez odborné znalosti si ani v České, ani ve Slovenské republice není schopen výpočet provést sám, bez podpory přednastavených „kalkulaček“⁷⁶ na webových stránkách příslušných institucí, včetně zákonných parametrů, které se navíc pro každý kalendářní rok mění. Pro názornost jsou v příloze (Příloha č. 6, 7, 8) uvedena anonymizovaná rozhodnutí o přiznání českého a slovenského důchodu, včetně výpisů dob pojištění, které se hodnotily pro nárok a výpočet důchodu. Obě rozhodnutí se týkají jedné pojištěné osoby, která získala nárok na tzv. dílčný starobní důchod z českého pojistného systému a slovenského pojistného systému zároveň (viz vysvětlení nároku a výpočtu dílčného důchodu, uvedeno v kapitole 5).

Pro spolupráci mezi institucemi obou států se uplatňují koordinační nařízení Evropské unie, kterým předcházela smlouva mezi Českou a Slovenskou republikou, viz uvedeny výše v kapitole 5.1. Jednotný postup tak zajišťuje splnění podmínek legitimního očekávání a právní jistoty, transparentnost, a také mnohdy rychlost řízení (nicméně, nárokování dodržování lhůt v mezistátním řízení po zahraničních institucích je nevymahatelné).

⁷⁶ *Kalkulačka* [online] ČSSZ 2023 [cit.21.2.2023] dostupné z: <https://www.cssz.cz/duchodova-kalkulacka>

Kalkulačka [online] Sociálna poisťovňa 2023 [cit.21.2.2023] dostupné z: <https://www.socpoist.sk/navigacia/1562-kalkulacky-pre-dochodcov>

11.5 Příklady výpočtu starobního důchodu v České republice a ve Slovenské republice

❖ **Příklad výpočtu starobního důchodu před dosažením důchodového věku, tzv. předčasného starobního důchodu v České republice:**

Žena narozená 19. 1. 1961, která vychovala 2 děti, požádala o předčasný starobní důchod od 24. 9. 2022. Avšak nárok na starobní důchod by jí vznikl až dosažením důchodového věku dne 19. 9. 2023⁷⁷.

Dle osobního listu důchodového pojištění získala:

A. Součet dob:

Celková doba do 24. 9. 2022 činí: 16 806 dnů, tj. 46 roků a 16 dnů;

Získaná doba pro nárok a pro stanovení výše procentní výměry:

Celková doba pojištění do 24. 9. 2022 činí: 16 690 dnů, tj. **45 roků a 265 dnů**

Do dosažení důchodového věku (19. 9. 2023) chybí: 360 dnů

B. Stanovení výpočtového základu:

Rozhodné období: 1986 - 2021

počet vyloučených dnů: 1 264

úhrn ročních vyměřovacích základů: 9 067 915

z toho osobní vyměřovací základ: **23 208**

Redukce:

Výpočtový základ (VPZ) činí: částka 17 121 v plné výši, tj.: 17 121

z částky od 17 122 do 23 208 náleží 26%, tj.: 1 582,62

Celková výše výpočtového základu činí: **18 704**

Základní výměra předčasného starobního důchodu v roce 2022: **3 900**

Výpočtový základ činí: **18 704**

Výpočtový Osobní vyměřovací základ za roky 1986-2021: **23 208**

⁷⁷ Z evidence ČSSZ

Do nároku za 45 roků pojištění činí 67,5 % (za každý celý rok pojištění do vzniku nároku se počítá 1,5 %, tj. 45 roků x 1,5 % = 67,5 %): 12 626 Kč

Odpočet (do 360 d.) za dřívější odchod do důchodu o 360 dnů 3,6 %: - **673 Kč**

Procentní výměra činí celkem: **11 953 Kč**

Podle § 31 zákona č.155/1995 Sb. tak předčasný starobní důchod činí od 24. 9. 2022 (včetně stanovení výše procentní výměry důchodu, která se dále zvýšila podle nařízení vlády č. 35/2022 Sb. o 8,2 % procentní výměry a takto zvýšená procentní výměra se poté podle nařízení vlády č. 136/2022 Sb. zvyšuje o 5,2 % procentní výměry):

Základní výměra: 3 900 Kč

Procentní výměra: 11 953 Kč na (mimořádnou valorizací) 13 607 Kč

Celkem důchod: **17 507 Kč**

Dle § 56 zákona č. 155/1995 Sb.: nařízení vlády č. 290/2022 Sb.

- valorizace od 1. 1. 2023:

Základní výměra: 4 040 Kč

Procentní výměra: 14 301 + výchovné za 2 děti: 1 000 Kč

Celkem důchod: **19 341 Kč**

❖ Příklad výpočtu starobního důchodu ve Slovenské republice:

Muž narozen 9. 6. 1958, požádal o starobní důchod od 9. 2. 2021⁷⁸:

Důchodový věk dne 9. 2. 2021

Z osobního listu důchodového pojištění:

Získal celkem dní pojištění do vzniku nároku: 7 032, tj. 19 roků a 97 dní

Osobní mzdový bod: z období kratšího než 22 roků: 21,489

Osobní vyměřovací základ: uveden vždy jednotlivě za konkrétní období pojištění

Všeobecný vyměřovací základ: uveden vždy jednotlivě za konkrétní období pojištění

Počet dní rozhodného období: 6 667, tj. 18,2658 roků

Průměrný osobní mzdový bod: **1,1766**

Stanovená důchodová hodnota k 9. 2. 2021: **14,2107 €**

= tj. součin důchodové hodnoty na rok 2020, tj. 13,6361 € a indexu 1,0421
- podílu průměrné mzdy v hospodářství v roce 2019 a v roce 2020

Starobní důchod:

průměrný osobní mzdový bod	1,1766
období důchodového pojištění	x 19,2658
aktuální důchodová hodnota	x <u>14,2107</u>
Celkem důchod	322,20 €

Podle § 82 a § 293dx SP (tj. valorizace) se ode dne přiznání důchod zvyšuje o 9,40 € měsíčně:

= **331,60 €**

od 1. 1. 2022 se zvyšuje o 4,40 € na důchod celkem = **336 €**

⁷⁸ Viz Rozhodnutí v Příloze č. 7

Závěr

Cílem této diplomové práce není vyhodnotit, který důchodový systém je lepší, nýbrž jejich analýza a komparace. I když každý stát Evropské unie má svůj vlastní specifický důchodový systém, zaměřila jsem se pouze na dva, které vycházely z historicky stejných základů. Komparací obou důchodových systémů bylo nalezeno mnoho podobností, avšak také zásadní rozdílnosti, které vyplývají z uskutečněné reformy důchodového systému ve Slovenské republice.

Výpočet důchodových dávek v České i Slovenské republice je velmi komplikovaný, zohledňující příjmy pojištěnce zpravidla za celé období jeho ekonomicky aktivního života. Proto musí být vyměřovací základy průběžně příslušným koeficientem každoročně upravovány, aby odpovídaly aktuální finanční hodnotě a předešlo se znehodnocení vyměřovacích základů za dlouhé rozhodné období. Stejně tak je pro výši důchodových dávek obou systémů zásadní zachovat zásluhovost i solidárnost: z vyšších odvodů na pojištění má pojištěnec nárok na vyšší dávky než ten, kdo odvádí na pojištění méně. Důchod však nedosahuje stejné výše jako příjem pojištěnce, neboť se vysoký vyměřovací základ pro výpočet důchodové dávky musí redukovat. Tím se vytváří prostor pro sociální solidárnost důchodového systému, tedy ten, kdo odvedl na důchodovém pojištění méně, má nárok na zákonnou minimální výši důchodové dávky.

Složité podmínky obou důchodových systémů pro vznik nároku na důchodové dávky mají zajistit, že dávky nebudou zneužívány, ale v případě neočekávané životní situace, nebo ve stáří, adresně zabezpečí ekonomicky ohrožené skupiny pojištěnců.

Každý stát si přizpůsobuje pravidla nároku na důchodové dávky podle vlastního systému a ekonomické udržitelnosti státu. Důchodové dávky v České i ve Slovenské republice jsou odvozeny od doby pojištění a součtu finančních

prostředků zaplacených na pojištění z příjmů. Jak z komparace vyplynulo, je zcela zásadní, zda finanční částky na pojištění jsou součástí státního rozpočtu, nebo s nimi má možnost daný nositel důchodového pojištění dlouhodobě hospodařit na základě zákonných pravidel.

I přestože záměrem této diplomové práce nebyl rozbor sociálních systémů České a Slovenské republiky, je nutno se zde také zmínit o potřebě důchodové reformy v České republice. Podle teorie politických cyklů, pokud chce vláda realizovat jakékoli nepopulární kroky, jako například zmiňovanou důchodovou reformu, zvyšování daní, a jiné fiskálně-restriktivní opatření, nastává nejpříznivější období ihned po volbách, neboť před dalšími volbami nechce žádná vláda dělat nepopulární reformy a přijít tak o voliče. Ministerstvo práce a sociálních věcí vytvořilo tým ve spolupráci s Národní ekonomickou radou vlády a Ministerstvem financí, který pracuje na návrhu důchodové reformy.

Zatím všechny generace u nás nepobíraly důchodové dávky podle zákonů platných v době zahájení svého ekonomicky aktivního života, v důsledku provedených změn důchodového systému. V České republice je aktuální zákon týkající se důchodových dávek platný již od roku 1996. Před platností tohoto zákona byly důchodové dávky vymezeny zákonem č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, který přecházel zákonu č. 121/1975. Sb., o sociálním zabezpečení, zákonu č. 103/1964 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků, zákonu č. 101/1964 Sb. o sociálním zabezpečení a zákonu č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců (ten byl ostatně nahrazen až v roce 2009 zákonem, č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění). Vždy se jednalo o zásadní změny v oblasti důchodů, které nebyly veřejností vítány.

Z komparace důchodových dávek také vyplývá, že podmínky nároku na dávky jsou mírnější ve Slovenské oproti České republice, avšak jejich výpočet je neméně složitý. Stejně parametry lze dále nalézt u obou systémů: výši

důchodové dávky ovlivňuje délka pojištění, a dávky jsou každoročně valorizovány podle výše inflace daného státu.

Vzhledem k tomu, že v České republice neexistuje dostatečná politická vůle k důchodové reformě, je pravděpodobné, že se budou nadále vytvářet pouze parametrické úpravy k udržení současného důchodového systému. Vzhledem ke stárnutí populace a nadcházejícímu odchodu do důchodu populačně nejsilnějších ročníků, a s tím související celkové udržitelnosti důchodového systému, by mohl být inspirací slovenský důchodový systém, neboť některé jeho prvky jsou vhodné i pro ten český. Co je však funkční ve Slovenské republice, nebo v jiných státech Evropské unie, nemusí v České republice fungovat. Právě proto je veřejná debata o důchodové reformě potřebná na úrovni odborné i politické.

Seznam použitých zdrojů

Tisková zpráva MPSV: Požádat letos o předčasný důchod ... [online] ČSSZ, 2023 [cit. 28. 1. 2023] Dostupné z: [TZ MPSV: Požádat letos o předčasný důchod může být výhodnější, než čekat na příští rok - TZ MPSV: Požádat letos o předčasný důchod může být výhodnější, než čekat na příští rok - Česká správa sociálního zabezpečení \(cssz.cz\)](#).

Interní statistika ČSSZ.

PŘIB J., VOŘÍŠEK V. *DŮCHODOVÉ PŘEDPISY s komentářem*. 7. aktualizované vydání. Olomouc Město: Nakladatelství ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

Zákony 2022 III. část B, úplne znenie zákonov. Žilina, Slovenská republika, PORADCA, s. r. o., 2022. ISBN 978-80-8162-211-3.

ASPI, automatizovaný systém právních informací. Wolters Kluwer Česká republika.

Štangová V., Lang R., a kol. *Právo sociálního zabezpečení v bodech s příklady*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2018. ISBN 978-80-7380-700-9.

TRÖSTER P. a kol. *Právo sociálního zabezpečení (6. vydání)*. Praha: C.H. Beck. 2013. ISBN 978-80-7400-473-5.

PEKOVÁ J. *Veřejné finance, úvod od problematiky*. Praha: ASPI Publishing, 2001. ISBN 80-86395-19-7.

Zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v posledním znění.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v posledním znění.
Příloha č. 4 k zákonu č. 449/2022 Sb., o státním rozpočtu pro rok 2023,
v platném znění.

Tisková zpráva MPSV [online] Ministerstvo práce a sociálních věcí 2022
[cit.20.2.2023] dostupné z:
https://www.mpsv.cz/documents/20142/2786931/TZ_p%C5%99ed%C4%8Dasn%C3%A9+d%C5%AFchody_181022_final.pdf/8c5c129b-a030-8e9c-f9cd-3c714875632e .

Mezinárodní smlouva č. 228/1993 Sb. a č. 117/2002 Sb. m.s.

Webové stránky Evropské unie: *EUR-Lex* [online] EUR-Lex oficiální stránka Evropské unie.[cit.10.2.2023].Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/search.html?DTA=2004&DTC=false&SUBDOM_INIT=LEGISLATION&DB_TYPE_OF_ACT=regulation&DTS_SUBDOM=LEGISLATION&typeOfActStatus=REGULATION&DTS_DOM=EU_LAW&lang=cs&type=advanced&qid=1676032169235&DTN=0883 .

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004.

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení,
v platném znění.

Sociálne poistenie [online] Sociálna poisťovňa, 2023 [cit. 10.2. 2023] Dostupné z: <https://www.socpoist.sk/navigacia/3-socialne-poistenie> .

Zákon č. 461/2003 Z.z., o sociálnom poistení, v posledom znení.

Zákon č. 43/2004 Z.z., o starobním dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v poslednom znení.

Zákon č. 296/2020 Z.z., o 13. dôchodku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v posledním znení.

ePortál [online] ČSSZ, 2023 [cit. 21. 2. 2023] dostupné z:

<https://www.cssz.cz/web/cz/zakladni-informace-eportal> .

Kalkulačka [online] ČSSZ 2023 [cit. 21. 2. 2023] dostupné z:

<https://www.cssz.cz/duchodova-kalkulacka> .

Kalkulačka [online] Sociálna poisťovňa 2023 [cit. 21. 2. 2023] dostupné z:

<https://www.socpoist.sk/navigacia/1562-kalkulacky-pre-dochodcov> .

Evidence ČSSZ.

Seznam zkratek

- Zákon o pojistném** Zákon č. 589/1992 Sb., *o pojistném na sociální zabezpečení*, v posledním znění;
- ZDP** Zákon č. 155/1995 Sb., *o důchodovém pojištění*, v posledním znění;
- ZOPSZ** Zákon č. 582/1991 Sb., *o organizaci a provádění sociálního zabezpečení*, v posledním znění;
- Nařízení** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení;
- ČSSZ** Česká správa sociálního zabezpečení, Křížová 25, Praha 5;
- OSVČ** Osoba samostatně výdělečně činná;
- SP** Zákon č. 461/2003 Z.z., *o sociálním poistení*, v poslednom znení;
- SDS** Zákon č. 43/2004 Z.z., *o starobním dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, v poslednom znení;
- Zákon o 13. dôchodu** Zákon č. 296/2020 Z.z., *o 13. dôchodku a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, v posledním znení;

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdělení pojistného u zaměstnance.....	62
Tabulka 2: Rozložení pojistného u zaměstnavatele	63
Tabulka 3: Rozložení pojistného u OSVČ	63
Tabulka 4: Rozložení pojistného u dobrovolně pojištěné osoby.....	64
Tabulka 5: Potřebná doba pojištění a stanovený důchodový věk	66
Tabulka 6: Vznik invalidity poklesem pracovní schopnosti.....	67
Tabulka 7: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod v jednotlivých letech věku.....	67
Tabulka 8: Podmínky na další nárok na vdovský/vdovecký důchod:	67

Seznam Příloh

Příloha č. 1	Tiskopis E 205 SK	81
Příloha č. 2	Důchodový věk podle SP	85
Příloha č. 3	Důchodový věk podle ZDP	87
Příloha č. 4	Minimální výše důchodu podle SP	88
Příloha č. 5	Nabídkový list	89
Příloha č. 6	Rozhodnutí o přiznání dílčího starobního důchodu v ČR	93
Příloha č. 7	Rozhodnutí o přiznání dílčího starobního důchodu v SR	99
Příloha č. 8	Rozhodnutí o důchodu – formulář EU – P6000	106

Příloha č. 1

Tiskopis E 205 SK

SPRÁVNÁ KOMISIA
PRE SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE
MIGRUJÚCICH PRACOVNIKOV

DOČASNE VYPLNENÉ

Pozri pokyny na strane 4

E 205

SK

POTVRDENIE O HISTÓRII POISTENIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009: článok 45; článok 46; článok 47

Nariadenie (EHS) č. 1408/71: článok 38; článok 43a; článok 45; článok 48; článok 51a; článok 57 ods. 5
Nariadenie (EHS) č. 574/72: článok 42 ods. 1; článok 43 ods. 1 až 3; článok 69

Vyplní prešetrujúca inštitúcia za doby poistenia dosiahnuté podľa legislatívy, ktorú vykonáva; kde je to vhodné, priloží sa k formuláru E 202, E 203 alebo E 204. Každá príslušná inštitúcia vystaví formulár za doby dosiahnuté podľa legislatívy, ktorú vykonáva, a zašle ho prešetrujúcej inštitúcii.

1.	Inštitúcia, ktorej je formulár adresovaný (príslušná inštitúcia alebo prešetrujúca inštitúcia, podľa potreby)
1.1	Názov: Česká správa sociálneho zabezpečenia
1.2	Adresa ⁽²⁾ : Křižová 25, 225 08 Praha 5, Česká republika

Údaje o poistencovi

2.	Mená
2.1	Priezvisko ⁽³⁾ : ██████████
2.2	Rodné priezvisko ⁽³⁾ : ██████████
2.3	Mená ⁽⁴⁾ : ██████████
2.4	Predchádzajúce mená ⁽⁵⁾ : ██████████
2.5	Pohlavie ⁽⁶⁾ : ██████████
2.6	Priezvisko a mená otca ⁽⁷⁾ : ██████████
2.7	Priezvisko a mená matky ⁽⁷⁾ : ██████████

3.	Štátna príslušnosť ⁽⁸⁾ : ČR
----	----------------------------------------

4.	Údaje o narodení
4.1	Dátum narodenia ⁽⁹⁾ : ██████████
4.2	Miesto narodenia ⁽¹⁰⁾ : Zlín
4.3	Provincia, kraj, okres ⁽¹¹⁾ : ██████████
4.4	Štát ⁽¹²⁾ : ČR

5.	Adresa ⁽²⁾ : ██████████ ██████████
----	--------------------------------------------------

6.	
6.1	Registračné číslo v prešetrujúcej inštitúcii: ██████████
6.2	Referenčné číslo spisu v prešetrujúcej inštitúcii: ██████████
6.3	Referenčné číslo spisu v príslušnej inštitúcii: ██████████

7.	Oprávnený žiadateľ ⁽¹³⁾
7.1	Priezvisko ⁽³⁾ : ██████████
7.2	Mená ⁽⁴⁾ : ██████████ Rodné priezvisko ⁽³⁾ : ██████████ Miesto narodenia ⁽¹⁰⁾ : ██████████
7.3	Dátum narodenia ⁽⁹⁾ : ██████████ Pohlavie ⁽⁶⁾ : ██████████ Štátna príslušnosť ⁽⁸⁾ : ██████████
7.4	Adresa ⁽²⁾ : ██████████

- 8.1 Súhrn období poistenia podľa slovenského systému sociálneho zabezpečenia:
obdobia, ktoré treba zohľadniť iba na získanie nároku na dávky:
7032 dni (dni);
obdobia, ktoré treba zohľadniť iba na výpočet dávky:
7032 dni (dni).
- 8.2 Poznámky a vysvetlivky:
Obdobie dôchodkového poistenia nie je úplné. Po spoľahlivom preukázaní celkového obdobia dôchodkového poistenia v sociálnom systéme Slovenskej republiky zašleme konečný formulár E 205 SK.

9. Poistencovi, ktorý preukázal, že dosiahol dobu poistenia kratšiu ako jeden rok.
- môže byť priznaný nemôže byť priznaný
- dôchodok podľa vnútroštátnych právnych predpisov [článok 48 ods. 1 nariadenia (EHS) č. 1408/71].


10. Inštitúcia vyplňajúca formulár

10.1 Názov: Sociálna poisťovňa, ústredie

10.2 Adresa (2): Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, Slovenská republika

10.3 Pečiatka  **SOCIÁLNA POISŤOVŇA**
ústredie
-13- Ul. 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava

10.4 Dátum: 2014-08-08

10.5 Podpis: 

POKYNY

Tento formulár vyplňte tlačným písmom a píšete len na vybodkované riadky.
Formulár tvoria štyri strany, z ktorých sa žiadna nemôže vynechať ani vtedy, ak neobsahuje žiadne relevantné informácie.

POZNÁMKY

- (1) Symbol štátu inštitúcie, ktorá vyplňa formulár: SK = Slovensko.
- (2) Ulica, číslo, poštové smerové číslo, mesto, štát, telefónne číslo.
- (3) - Ako priezvisko uveďte zvyčajne používané priezvisko alebo priezvisko nadobudnuté manželstvom.
- Rodné priezvisko sa musí vždy uviesť; ak je totožné s aktuálnym priezviskom, uveďte „IDEM“.
- Výrazy ako „zvaný ...“ alebo „alias ...“ a všetky súčasti priezviska musia byť napísané v plnom znení a v poradí, v akom sú uvedené v rodnom liste.
- V prípade španielskych štátnych príslušníkov uveďte obidve rodné mená.
- V prípade portugalských štátnych príslušníkov uveďte všetky mená (mená, priezvisko, rodné priezvisko) v poradí podľa občianskeho stavu, v akom sú uvedené v preukaze totožnosti alebo v pase.
- (4) Uveďte všetky mená v poradí, v akom sú uvedené v rodnom liste.
- (5) Uviesť najmä v prípade osvojenia alebo ak žiadateľ v súčasnosti používa iné mená; výrazy ako „zvaný...“ alebo „alias...“ a všetky súčasti priezviska musia byť napísané v plnom znení a v poradí, v akom sú uvedené v rodnom liste.
- (6) Uveďte M pre mužské a F pre ženské.
- (7) Táto informácia sa vyžaduje, keď má pracovník španielsku štátnu príslušnosť alebo keď sa má formulár zaslať francúzskej inštitúcii, bez ohľadu na štátnu príslušnosť pracovníka.
- (8) Kde je to vhodné, uveďte dátum nadobudnutia štátneho občianstva.
Na účely španielskych inštitúcií a v prípade španielskych štátnych príslušníkov uveďte číslo ich preukazu totožnosti DNI (Documento Nacional de Identidad) alebo NIE (Numero de Identificación de Extranjeros), ak ide o cudzincov, v oboch prípadoch, ak existuje, aj keď je preukaz totožnosti už neplatný. Ak také číslo neexistuje, uveďte „Žiadne“.
Na účely maltských inštitúcií, a ak ide o maltských štátnych príslušníkov, uveďte číslo ich preukazu totožnosti, ak nejde o maltského štátneho príslušníka, uveďte číslo maltského sociálneho zabezpečenia.
V prípade slovinských štátnych príslušníkov uveďte osobné identifikačné číslo - EMŠO.
- (9) Deň a mesiac majú byť uvedené dvoma číslicami a rok štyrmi číslicami (príklad: 1. august 1921 = 01. 08. 1921).
- (10) Pri francúzskych mestách, v ktorých je viacero mestských častí, uveďte aj číslo mestskej časti (príklad: Paríž 14). Ak ide o portugalské okresy, uveďte aj farnosť a miestny úrad.
- (11) Musí sa uviesť pre poistenčov so španielskou, francúzskou alebo talianskou štátnou príslušnosťou. Tu je potrebné uviesť oblasť alebo okres, v ktorom sa nachádza miesto narodenia (príklad: v prípade Francúzska, ak je miestom narodenia Lille, ako okres narodenia sa uvedie „Nord“ spolu s oblasťným kódom, ak je poistencovi známy, v tomto prípade: 59. Úplný záznam teda je: „Nord 59“). V prípade osôb narodených v Španielsku uveďte len provinciu.
- (12) Symbol štátu, v ktorom sa poistenec narodil, podľa kódu ISO 3166-1.
- (13) Vyplňte, kde je to vhodné.
- (14) Ak ide o osoby, ktoré boli zamestnané v baniach alebo podnikoch, ktoré sa za bane považujú, uveďte tieto kódy:
1 = činnosť nad zemou, 2 = činnosť v podzemí, 3 = nešpecifikovaná činnosť.
Pre belgické, grécke a španielske inštitúcie, kde je to vhodné, uveďte konkrétne druh príslušnej činnosti. Pre španielske inštitúcie, a ak ide o námorníkov, je potrebné priložiť fotokópiu námorníkovej knižky alebo knižiek zo štátu, ktorý vydáva potvrdenie.

Příloha č. 2

Důchodový věk podle SP

461/2003 Z.z. - o sociálním pojištění - poslední stav textu

PRÍL.3a

Rok narodenia poistenca	Muž	žena	žena, ktorá vychovala jedno dieťa	žena, ktorá vychovala dve deti	žena, ktorá vychovala tri deti	žena, ktorá vychovala alebo štyri deti	žena, ktorá vychovala alebo viac deti
1943 a menej	60r	57r	56r	55r	54r	53r	
1944	60r 9m	57r	56r	55r	54r	53r	
1945	61r 6m	57r	56r	55r	54r	53r	
1946	62r	57r	56r	55r	54r	53r	
1947	62r	57r 9m	56r	55r	54r	53r	
1948	62r	58r 6m	56r 9m	55r	54r	53r	
1949	62r	59r 3m	57r 6m	55r 9m	54r	53r	
1950	62r	60r	58r 3m	56r 6m	54r 9m	53r	
1951	62r	60r 9m	59r	57r 3m	55r 6m	53r 9m	
1952	62r	61r 6m	59r 9m	58r	56r 3m	54r 6m	
1953	62r	62r	60r 6m	58r 9m	57r	55r 3m	
1954	62r	62r	61r 3m	59r 6m	57r 9m	56r	
1955	62r 76d	62r 76d	62r 76d	60r 3m	58r 6m	56r 9m	
1956	62r 139d	62r 139d	62r 139d	61r	59r 3m	57r 6m	
1957	62r 6m	62r 6m	62r	61r 6m	60r	58r 3m	
1958	62r 8m	62r 8m	62r 2m	61r 8m	60r 9m	59r	
1959	62r 10m	62r 10m	62r 4m	61r 10m	61r 4m	59r 9m	
1960	63r	63r	62r 6m	62r	61r 6m	60r 6m	
1961	63r 2m	63r 2m	62r 8m	62r 2m	61r 8m	61r 3m	
1962	63r 4m	63r 4m	62r 10m	62r 4m	61r 10m	61r 7m	
1963	63r 6m	63r 6m	63r	62r 6m	62r	61r 11m	
1964	63r 9m	63r 8m	63r 2m	62r 8m	62r 2m	62r 2m	
1965	63r 10m	63r 10m	63r 4m	62r 10m	62r 4m	62r 4m	
1966	64r	64r	63r 6m	63r	62r 6m	62r 6m	

kde
r je rok,
m je mesiac,
d je deň.

PRÍL.3b

Rok narodenia poistenca	Muž, ktorý vychoval jedno dieťa	Muž, ktorý vychoval dve deti	Muž, ktorý vychoval tri deti alebo viac deti
1957	62r	61r 6m	61r
1958	62r 2m	61r 8m	61r 2m
1959	62r 4m	61r 10m	61r 4m
1960	62r 6m	62r	61r 6m
1961	62r 8m	62r 2m	61r 8m
1962	62r 10m	62r 4m	61r 10m
1963	63r	62r 6m	62r
1964	63r 2m	62r 8m	62r 2m
1965	63r 4m	62r 10m	62r 4m
1966	63r 6m	63r	62r 6m

kde
r je rok,
m je mesiac,
d je deň.

Příloha č. 3

Důchodový věk podle ZDP

155/1995 Sb. - o důchodovém pojištění - poslední stav textu

Příloha

Důchodový věk pojištěnců narozených v období let 1936 až 1971

Rok narození	Důchodový věk činí u						
	Mužů	Žen s počtem vychovaných dětí					
		0	1	2	3 a 4	5 a více	
1936	60r+2m	57r	56r	55r	54r	53r	
1937	60r+4m	57r	56r	55r	54r	53r	
1938	60r+6m	57r	56r	55r	54r	53r	
1939	60r+8m	57r+4m	56r	55r	54r	53r	
1940	60r+10m	57r+6m	56r+4m	55r	54r	53r	
1941	61r	58r	56r+8m	55r+4m	54r	53r	
1942	61r+2m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m	53r	
1943	61r+4m	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m	53r+4m	
1944	61r+6m	59r	57r+8m	56r+4m	55r	53r+8m	
1945	61r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m	54r	
1946	61r+10m	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m	
1947	62r	60r	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m	
1948	62r+2m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m	55r	
1949	62r+4m	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m	
1950	62r+6m	61r	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m	
1951	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m	56r	
1952	62r+10m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m	
1953	63r	62r	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	
1954	63r+2m	62r+4m	61r	59r+8m	58r+4m	57r	
1955	63r+4m	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m	
1956	63r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m	
1957	63r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+4m	58r	
1958	63r+10m	63r+10m	62r+8m	61r+2m	59r+8m	58r+4m	
1959	64r	64r	63r+2m	61r+8m	60r+2m	58r+8m	
1960	64r+2m	64r+2m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+2m	
1961	64r+4m	64r+4m	64r+2m	62r+8m	61r+2m	59r+8m	
1962	64r+6m	64r+6m	64r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+2m	
1963	64r+8m	64r+8m	64r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	
1964	64r+10m	64r+10m	64r+10m	64r+2m	62r+8m	61r+2m	
1965	65r	65r	65r	64r+8m	63r+2m	61r+8m	
1966	65r	65r	65r	65r	63r+8m	62r+2m	
1967	65r	65r	65r	65r	64r+2m	62r+8m	
1968	65r	65r	65r	65r	64r+8m	63r+2m	
1969	65r	65r	65r	65r	65r	63r+8m	
1970	65r	65r	65r	65r	65r	64r+2m	
1971	65r	65r	65r	65r	65r	64r+8m	

Vysvětlivky:

"r" znamená rok

"m" znamená kalendářní měsíc

Příloha č. 4

Minimální výše důchodu podle SP

Aká bude suma minimálního důchodu? Počet roků důchodkového poistenia	33 % priemernej mesačnej nominálnej mzdy za rok 2018 (1013 EUR)	% ŽM 2019	percentuálne vyjadrenie sumy ŽM	Minimálny dôchodok po zaokrúhlení (EUR) 2020
30	334,29	-	-	334,30
31	334,29	2 %	4,204	338,50
32	334,29	4 %	8,408	342,70
33	334,29	6 %	12,612	347,00
34	334,29	8 %	16,816	351,20
35	334,29	10 %	21,02	355,40
36	334,29	12 %	25,224	359,60
37	334,29	14 %	29,428	363,80
38	334,29	16 %	33,632	368,00
39	334,29	18 %	37,836	372,20
40	334,29	21 %	44,142	378,50
41	334,29	24 %	50,448	384,80
42	334,29	27 %	56,754	391,10
43	334,29	30 %	63,06	397,40
44	334,29	33 %	69,366	403,70
45	334,29	36 %	75,672	410,00
46	334,29	39 %	81,978	416,30
47	334,29	42 %	88,284	422,60
48	334,29	45 %	94,59	428,90
49	334,29	48 %	100,896	435,20
50	334,29	51 %	107,202	441,50
...		

Příloha č. 5

Nabídkový list

138/2020 Z.z. - o informácii o dôchodkoch zo starobného dôchodkového sporenia - poslední sta

PRÍL.1 VZOR a)

-----I
I Údaje o sporiteľovi b) a dôchodkovej správcovskej spoločnosti c)
I
I-----I

Blok A a)

-----I
I INFORMÁCIA O DÔCHODKoch
I ZO STAROBNEHO DÔCHODKOVÉHO SPORENIA (II. PILIER)
I
I
I
I
I
I Vážený sporiteľ, d)
I v roku ... e) dovíšite dôchodkový vek (... f) *) a budete sa rozhodovať,
I ako Vám budú vyplácané úspory z II. piliera. Toto rozhodnutie bude
I nezvratné a môže významne ovplyvniť kvalitu Vášho života na dôchodku.
I
I Váš predpokladaný mesačný dôchodok z II. piliera vyplácaný doživotne:
I ... g) **
I
I
I
I * Váš skutočný dôchodkový vek môže byť znížený v závislosti od počtu
I vychovaných detí.
I ** Prognóza Vášho dôchodku z aktuálneho výpisu z osobného dôchodkového
I účtu
I-----I

Blok B a)

-----I
I Dôchodok zo Sociálnej poisťovne (I. pilier)
I Základný príjem do konca Vášho života, ktorý Vám však bude znížený za
I obdobie Vašej účasti v II. pilieri.
I-----I

Blok C a)

-----I
I Dôchodok z II. piliera
I Vaša ponuka dôchodkov bude závisieť od výšky Vašej nasporenej sumy v čase
I Vášho odchodu do dôchodku. Existuje viacero možností poberania dôchodku.
I Nemusíte použiť celú nasporenú sumu na zakúpenie dôchodku, ale len jej
I časť. h)
I-----I

Blok D a)

-----I
I Doživotne čerpaný dôchodok
I Dôchodok Vám bude vyplácať Životná poisťovňa každý mesiac do konca Vášho
I života.
I Druhy dôchodkov:
I - základný doživotný dôchodok,
I - doživotný dôchodok s pozostalostným krytím,
I - doživotný dôchodok so zvyšovaním,
I - doživotný dôchodok s pozostalostným krytím a so zvyšovaním.
I Doživotný dôchodok je so 7-ročnou garanciou výplaty. V prípade Vašej smrti
I v priebehu prvých 7 rokov bude zvyšok nevyplatených dôchodkov za toto
I obdobie vyplatený dedičom. Po 7 rokoch dedenie nenastáva.
I-----I

Blok E a)

-----I
I Dočasne čerpaný dôchodok
I Dôchodok budete môcť poberať, ak súčet Vašich doživotne poberaných
I dôchodkov bude vyšší ako referenčná suma (pre rok ... i) vo výške ... j)).
I Druhy dôchodkov:
I - dočasný dôchodok,
I - programový výber.
I Dočasný dôchodok vypláca Životná poisťovňa každý mesiac v rovnakej výške
I-----I

I počas dohodnutého obdobia (5, 7 alebo 10 rokov). V prípade Vašej smrti I
 I dedenie nenastáva. Programový výber vypláca DSS počas Vami určeného I
 I obdobia alebo vo Vami určenej mesačnej výške až do vyčerpania úspor. I
 I V prípade Vašej smrti je zvyšok úspor predmetom dedenia. I
 I-----I

Blok Fa)

I-----I
 I Ponechanie úspor v DSS I
 I Vaše úspory môžu zostať v DSS, ak pracujete aj po dovŕšení dôchodkového I
 I veku alebo príjem z II. piliera zatiaľ nepotrebuje a chcete, aby Vaše I
 I úspory boli ďalej investované. Ak požiadate o vyplácanie dôchodku z I
 I II. piliera neskôr, Váš dôchodok môže byť vyšší. I
 I-----I

I-----I
 I Výnos z investovania I
 I Môže Vám byť vyplácaný po dovŕšení dôchodkového veku, ak zatiaľ nemáte I
 I záujem o dôchodok z II. piliera alebo už poberáte dôchodok z II. piliera I
 I s výnimkou programového výberu a časť Vašich úspor zostala v DSS. Výška I
 I výnosu z investovania závisí od výkonnosti dôchodkového fondu. Vyplácanie I
 I výnosu z investovania si dohodnete priamo s DSS. I
 I-----I

Blok G a)

I-----I
 I k) Keďže sú Vaše úspory malé, je veľmi pravdepodobné, že Váš dôchodok z I
 I II. piliera bude vyplácaný mesačne maximálne vo výške ustanovenej zákonom I
 I (pre rok ... i) to je ... l)), a to I
 I - zo životnej poisťovne počas dohodnutého obdobia alebo I
 I - z DSS až do vyčerpania Vašich úspor. I
 I I
 I Jeden z týchto dôchodkov Vám bude ponúknutý, ak I
 I - výška nasporenej sumy nepostačuje na zakúpenie doživotného dôchodku a I
 I - súčet Vašich doživotne poberaných dôchodkov je nižší ako referenčná I
 I suma (pre rok ... i) vo výške ... j)), čo znamená, že nemôže byť I
 I vyplácaný dočasný dôchodok alebo programový výber. I
 I Konkrétne informácie nájdete v ponukovom liste. I
 I-----I

I-----I
 I Keď môžem začať poberať dôchodok z II. piliera? I
 I Starobný dôchodok môžete začať poberať dovŕšením dôchodkového veku. I
 I Predčasný starobný dôchodok môžete začať poberať najskôr dva roky pred I
 I dovŕšením dôchodkového veku, ak ste splnili jednu z týchto podmienok: I
 I - začnete poberať predčasný starobný dôchodok zo Sociálnej poisťovne I
 I (I. pilier) alebo I
 I - súčet súm predčasných starobných dôchodkov zo Sociálnej poisťovne I
 I (I. pilier) spolu s doživotným predčasným starobným dôchodkom z I
 I II. piliera je vyšší ako 1,2-násobok sumy životného minima. I
 I-----I

I-----I
 I Kde môžem požiadať o dôchodok z II. piliera? I
 I O starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok z II. piliera môžete I
 I požiadať v Sociálnej poisťovni alebo vo Vašej DSS. I
 I Ak ešte nepoberáte predčasný starobný dôchodok z I. piliera, o predčasný I
 I starobný dôchodok z II. piliera môžete požiadať len v Sociálnej poisťovni. I
 I Po podaní žiadosti Vám Sociálna poisťovňa zašle ponukový list s I
 I jednotlivými ponukami dôchodkov. I
 I-----I

I-----I
 I m) Dobrovoľné príspevky I
 I Nasporenú sumu z dobrovoľných príspevkov alebo jej časť si môžete vybrať, I
 I ak ste dovŕšili dôchodkový vek alebo ak poberáte predčasný starobný I
 I dôchodok. I
 I-----I

I-----I
 I Nasporenú sumu z dobrovoľných príspevkov môžete I
 I-----I

I - použiť na zakúpenie dôchodku zo životnej poisťovne spolu s povinnými I
 I príspevkami, I
 I - použiť na vyplatenie programového výberu z Vašej DSS, I
 I - rozdeliť a časť použiť na vyplatenie programového výberu a časť na I
 I zakúpenie dôchodku spolu s povinnými príspevkami. I
 I Možnosť platenia dobrovoľných príspevkov sa končí okamihom začatia I
 I vyplácania Vášho dôchodku z II. piliera, aj keď naďalej pracujete. I
 I-----I

I-----I
 I Dedenie I
 I Môžete mať určenú jednu alebo viacero oprávnených osôb (fyzická alebo I
 I právnická osoba), ktorým DSS v prípade smrti vyplati nasporenú sumu. Ak I
 I oprávnenú osobu nemáte určenú, Vaše úspory budú predmetom dedenia. I
 I-----I

Blok H a)

I-----I
 I Ak si svoje úspory miniete počas prvých rokov na dôchodku, Váš príjem do I
 I konca Vášho života bude tvoriť len znížený dôchodok zo Sociálnej I
 I poisťovne. I
 I-----I

Blok I a)

I-----I
 I Pri rozhodovaní o čerpaní dôchodku Vám odporúčame, aby ste brali do úvahy I
 I najmä svoje predpokladané výdavky na dôchodku a svoj meniaci sa zdravotný I
 I stav. I
 I Odporúčame Vám zväziť aj možnosť využitia odborného poradenstva. I
 I I
 I Je možné, že kým budete môcť poberať dôchodky z II. piliera, budú prijaté I
 I zmeny zákonov týkajúce sa podmienok pre poberanie týchto dôchodkov. I
 I Aktualizovanú informáciu o dôchodkoch a ďalšie informácie získate na I
 I nižšie uvedených kontaktoch: I
 I I
 I Názov DSS n): ... o) I
 I Sociálna poisťovňa: www.socpoist.sk I
 I Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR: www.employment.gov.sk I
 I-----I

I. VŠEOBECNÉ ZÁSADY ZOSTAVOVANIA INFORMÁCIE O DŮCHODKOCH

1. Ak sa informácia o dôchodkoch zasiela v listinnej podobe alebo prostredníctvom elektronického dokumentu členeného na strany, na prvej strane sa uvádzajú len údaje o sporiteľovi, dôchodkovej správcovskej spoločnosti a informácie uvedené v blokoch A až F.
2. Text uvedený v blokoch B, C a H sa zobrazuje spôsobom, ktorý je výraznejší a odlišiteľný od formátu ostatného textu, aby bolo zrejmé, že ide o najdôležitejšie informácie v informácii o dôchodkoch.
3. Text uvedený v blokoch B a C sa zobrazuje v rovnakom formáte.
4. Text uvedený v bloku D sa zobrazuje spôsobom, ktorý je výraznejší a odlišiteľný od formátu textu v bloku E.
5. Text uvedený v blokoch B až F sa môže zobraziť aj v inom poradí ako vo vzore informácie o dôchodkoch pri zachovaní ich vecnej súsladnosti.

II. VYSVETLIVKY NA VYPŔNANIE

- a) Tento text sa v informácii o dôchodkoch neuvádza.
- b) Namiesto slov "Údaje o sporiteľovi" sa uvádza meno a priezvisko, dátum narodenia, číselné označenie osobného dôchodkového účtu sporiteľa a dátum jeho zriadenia a adresa trvalého pobytu sporiteľa.
- c) Namiesto slov "a dôchodkovej správcovskej spoločnosti" sa uvádza názov dôchodkovej správcovskej spoločnosti a slová "(DSS)".
- d) Namiesto slov "Vážený sporiteľ" sa primerane uvedie "Vážený pán/Vážená pani" a priezvisko sporiteľa.
- e) Uvádza sa rok, v ktorom sporiteľ dovŕši vek podľa § 3 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 140/2020 Z.z., ktorým sa ustanovuje vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa.
- f) Uvádza sa predpokladaný dôchodkový vek sporiteľa podľa § 3 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 140/2020 Z.z., ktorým sa ustanovuje vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa. Údaj o veku sa uvádza spolu s uvedením slova "rok" a "mesiac" v príslušnom gramatickom tvare.
- g) Uvádza sa suma predpokladaného mesačného starobného dôchodku pre základný scenár upravená o infláciu z aktuálneho výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa, ktorý bol zostavený podľa § 2 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 140/2020 Z.z., ktorým sa ustanovuje vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa.
- h) Veta sa neuvádza, ak ide o sporiteľa, ktorého suma predpokladaného mesačného starobného dôchodku pre základný scenár z aktuálneho výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa, ktorý bol zostavený podľa § 2 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych

vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 140/2020 Z.z., ktorým sa ustanovuje vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa, je nižšia ako suma určená podľa § 46e ods. 9 zákona.

i) Uvádza sa rok, v ktorom sa informácia o dôchodkoch zostavuje.

j) Uvádza sa suma určená podľa § 46da zákona.

k) Text v rámciku sa uvádza v informácii o dôchodkoch sporiteľa, ktorého suma predpokladaného mesačného starobného dôchodku pre základný scenár z aktuálneho výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa, ktorý bol zostavený podľa § 2 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 140/2020 Z.z., ktorým sa ustanovuje vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa, je nižšia ako suma určená podľa § 46e ods. 9 zákona.

l) Uvádza sa suma ustanovená podľa § 46e ods. 9 zákona.

m) Text v rámciku sa uvádza v informácii o dôchodkoch sporiteľa, ak aktuálna hodnota jeho osobného dôchodkového účtu je tvorená aj z dobrovoľných príspevkov.

n) Namiesto slov "Názov DSS" sa uvádza názov dôchodkovej správcovskej spoločnosti.

o) Uvádza sa webové sídlo dôchodkovej správcovskej spoločnosti a hypertextové prepojenie na pasívny elektronický prístup k osobnému dôchodkovému účtu sporiteľa. Môže sa uviesť telefónne číslo alebo emailová adresa dôchodkovej správcovskej spoločnosti.

Příloha č. 6

Rozhodnutí o přiznání dílčího starobního důchodu v ČR

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Křížová 25, 225 08 Praha 5

Předáno k zajištění
expedice dne:

oddělení 417

V písemném styku uvádějte
vždy toto číslo jednací:

R-
[redacted]

V Praze dne [redacted]/[redacted]

ROZHODNUTÍ

Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla ve věci žádosti o starobní důchod pana [redacted], nar. [redacted] bytem [redacted] (dále „účastník řízení“),

t a k t o:

Podle ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále „zdp“), a s přihlédnutím k článkům 6 a 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 (dále „nařízení 883/2004“), se od 11.10.2021 přiznává starobní důchod.

Starobní důchod činí

[redacted] Kč měs.

Podle nařízení vlády č. 356/2021 Sb. se od 1.1.2022 zvyšuje:

procentní výměra starobního důchodu na

[redacted] Kč měs.

základní výměra starobního důchodu na

[redacted] Kč měs.

Celkem náleží

[redacted] Kč měs.

Základní výměra důchodu v plné výši činí 3900 Kč měsíčně. Částky základní výměry jsou uváděny v dílčené výši.

EUB_přiznání ST_883

ODŮVODNĚNÍ

Podle ust. § 31 odst. 1 zdp má pojištěnec nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle ust. § 29 odst. 1 nebo 3 zdp a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše

- 3 roky, pokud jeho důchodový věk je nižší než 63 let
- 5 roků, pokud jeho důchodový věk činí alespoň 63 let a dosáhl věku alespoň 60 let.

Důchodového věku podle ust. § 32 zdp účastník řízení dosáhne dne 9.4.2022.

Doba pojištění potřebná pro nárok na důchod ve smyslu § 29 odst. 1 písm. k) zdp činí 35 let.

Ve smyslu článku 6 nařízení 883/2004 je třeba přihlídnout, tam, kde je to nutné, k dobám pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti či bydlení (dále jen „doby pojištění“) získaným podle právních předpisů členského státu Evropské unie (dále „členský stát“).

Dne 7.9.2021 uplatnil účastník řízení žádost o starobní důchod.

Doba pojištění stanovená pro nárok na důchod byla splněna pouze s přihlédnutím k článku 6 nařízení 883/2004.

Pro výši důchodu byla započtena doba pojištění :

v českém důchodovém pojištění	10425 dní
ve slovenském důchodovém pojištění	7032 dní
CELKEM	17457 dní

Výše důchodu se skládá ze základní výměry a procentní výměry.

Ve smyslu článku 52 odst. 1 písm. b) nařízení 883/2004 se základní a procentní výměra důchodu stanoví v částce odpovídající poměru délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění získané v České republice a v ostatních členských státech.

Plná výše základní výměry činí 3550 Kč měsíčně.

Základní výměra ve smyslu článku 52 odst. 1 písm. b) nařízení 883/2004 byla stanovena v tomto poměru délky dob, takže činí:

$$3550 \quad \times \quad \frac{10425}{17457} \quad = \quad 2120 \text{ Kč měsíčně}$$

Plná výše procentní výměry důchodu se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu (dále „VPZ“), který činí 20749 Kč. Jeho výše odpovídá osobnímu vyměřovacímu základu 35417 Kč za roky spadající do rozhodného období.

Rozhodné období se určuje podle ust. § 18 zdp s tím, že doba pojištění získaná výkonem výdělečné činnosti v jiném členském státě se posuzuje obdobně jako doba pojištění získaná podle českých právních předpisů. V daném případě je rozhodné období tvořeno roky 1986 - 2020.

Procentní výměra ke dni vzniku nároku na důchod za 47 roků pojištění činí 70,50 % VPZ, tj.	14629	Kč měs.
Snížení procentní výměry za 180 dnů v období prvních 360 kalendářních dnů od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku o 1,8 % VPZ činí	-373	Kč měs.
Plná výše procentní výměry činí	14256	Kč měs.

Procentní výměra důchodu ve smyslu článku 52 odst. 1 písm. b) nařízení 883/2004 byla stanovena ve stejném poměru délky dob pojištění, jako základní výměra důchodu, takže činí:

$$14256 \quad \times \quad \frac{10425}{17457} \quad = \quad 8514 \text{ Kč měsíčně.}$$

Celková výše důchodu tedy činí

██████████ Kč měsíčně.

Podle § 4 odst. 1 nařízení vlády č. 356/2021 Sb. se u důchodů starobních, invalidních, vdovských, vdoveckých a sirotčích přiznaných před 1. lednem 2022 zvyšuje od 1. 1. 2022 základní výměra důchodu o 350 Kč měsíčně (*resp. o dílčí částku, která odpovídá poměru českých dob pojištění k úhrnu dob pojištění získaných v České republice a v cizině*) a procentní výměra důchodu o 1,3 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje. Dále se procentní výměra vyplácených důchodů zvyšuje podle § 67c zdp o dodatečnou částku 300 Kč (*resp. o dílčí částku, která odpovídá poměru českých dob pojištění k úhrnu dob pojištění získaných v České republice a v cizině*), přičemž jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o dodatečnou částku pouze ten důchod, který se vyplácí v plné výši.

Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je připojený osobní list důchodového pojištění účastníka řízení.

UPOZORNĚNÍ

Dávky důchodového pojištění se vyplácejí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených ČSSZ. Dny splatnosti důchodu určuje ČSSZ na sudé dny od 2. do 24. dne v měsíci, v případě výplaty do zařízení sociálních služeb na 15. den v měsíci. Splátka důchodu náleží vždy na měsíční období, které počíná dnem splatnosti dané splátky a končí dnem předcházejícím dni splatnosti následující splátky. Splátka vyplacená přede dnem její splatnosti (včetně případů, kdy den splatnosti připadl na svátek nebo den pracovního klidu anebo pracovního volna) náleží jen tehdy, pokud podmínky nároku na důchod v den její splatnosti trvají.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat u České správy sociálního zabezpečení, Křížová 25, 225 08 Praha 5 nebo u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení písemné námitky, a to do 30 dnů ode dne následujícího po dni oznámení tohoto rozhodnutí. O námitkách rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení. Podané námitky nemají odkladný účinek.

Za správnost vyhotovení:

██████████




Za oddělení: 411

Vedoucí: ██████████


O vyúčtování bude účastník řízení informován zvláštním oznámením nebo poštovní poukázkou.

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ
OSOBNÍ LIST DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ (1/2)

Důchod: starobní

A. Součet dob:

Celková doba do 11.10.2021 činí: 17524 dnů, t.j. 48 roků a 4 dny
Získaná doba pro nárok a pro stanovení výše procentní výměry:
Celk. doba pojištění do 11.10.2021 činí: 17457 dnů, t.j. 47 roků a 302 dnů
Do dosažení důch.věku(09.04.2022) chybí: 180 dnů
z toho do 360 dnů: 180 dnů, od 361.dne: 0 dnů, od 721.dne: 0 dnů
Pro koef: česká doba: 10425 dnů, doba v ciz.: 7032 dnů, celk. doba: 17457 dnů
SVK- 7032

B. Stanovení výpočtového základu:

období: 1986-2020 poč.dnů VLD: 808 úhrn RVZ: 13944548 OVZ: 35417
Výpočtový základ (VPZ) činí: částka 15595 v plné výši, tj.: 15595
z částky od 15596 do 35417 náleží 26%, tj.: 5153,72
Celková výše výpočtového základu činí: 20749

C. Přehled dob pojištění:

Doba od-do	Dny Stát	Druh doby	D. Vyměřovací základ	Vyl. doba	Koef. nárůstu
01.09.1973	08.06.1976	1012 SVK-do 18 let			
09.06.1976	29.09.1977	478 SVK-zaměstnání			
30.09.1977	26.09.1979	727 SVK-náhr.doba poj.			
27.09.1979	31.08.1981	705 SVK-zaměstnání			
01.10.1981	31.12.1985	1553 SVK-zaměstnání			
*01.01.1986	31.12.1986	365 SVK-zaměstnání	50955	14	11,9570
*01.01.1987	31.12.1987	365 SVK-zaměstnání	63253	19	11,7120
*01.01.1988	31.12.1988	366 SVK-zaměstnání	59865		11,4509
*01.01.1989	31.12.1989	365 SVK-zaměstnání	71944		11,1800
*01.01.1990	31.12.1990	365 SVK-zaměstnání	68302		10,7853
*01.01.1991	31.12.1991	365 SVK-zaměstnání	78378	4	9,3461
*01.01.1992	22.09.1992	266 SVK-zaměstnání	59041		7,6315
*23.09.1992	30.09.1992	8 SVK-zaměstnání			7,6315
01.10.1992	31.12.1992	92 SVK-zaměstnání	19447		7,6315
*01.01.1993	31.12.1993	365 zaměstnání	83439	23	6,0926
*01.01.1994	31.05.1994	151 zaměstnání	38515		5,1393
*06.06.1994	31.12.1994	209 samost.vyděl.činnost	15478		5,1393
*01.01.1995	31.12.1995	365 samost.vyděl.činnost	31576		4,3368
*04.01.1996	31.12.1996	363 pojištění	111321	10	3,6627
*01.01.1997	31.12.1997	365 pojištění	118262	31	3,3134
*02.01.1998	31.12.1998	364 pojištění	118729	10	3,0309
*01.01.1999	07.05.1999	127 pojištění	41094		2,8005
*10.05.1999	31.12.1999	236 pojištění	92273		2,8005
*01.01.2000	31.12.2000	366 pojištění	119534	110	2,6272
*01.01.2001	31.12.2001	365 pojištění	183372		2,4208
*01.01.2002	31.12.2002	365 pojištění	201433		2,2558
*01.01.2003	31.12.2003	365 pojištění	196313	15	2,1135
*01.01.2004	31.12.2004	366 pojištění	189304		1,9819
*01.01.2005	31.12.2005	365 pojištění	181376	16	1,8842
*01.01.2006	31.12.2006	365 pojištění	199388	13	1,7676
*01.01.2007	31.12.2007	365 pojištění	240859		1,6463
*01.01.2008	31.12.2008	366 pojištění	192779	79	1,5224
*01.01.2009	31.05.2009	151 pojištění	69952	60	1,4711
*05.06.2009	31.12.2009	210 uchazeč-podpora -ndp		210	1,4711
*01.01.2010	04.02.2010	35 uchazeč-podpora -ndp		35	1,4450
*05.02.2010	14.02.2010	10 uchazeč o zam. - ndp		10	1,4450
15.02.2010	31.12.2010	320 pojištění	105134		1,4450
*01.01.2011	31.12.2011	365 pojištění	119765		1,4124
*01.01.2012	15.02.2012	46 pojištění	10094	21	1,3682
*16.02.2012	26.02.2012	11 náhr.doba poj. - ndp		11	1,3682
01.03.2012	31.03.2012	31 pojištění	16605		1,3682
01.04.2012	31.12.2012	275 pojištění	157434		1,3682
01.01.2013	31.12.2013	365 pojištění	204656	22	1,3682
*01.01.2014	31.12.2014	365 pojištění	223198		1,3446
*01.01.2015	31.12.2015	365 pojištění	257323		1,3051
*01.01.2016	31.12.2016	366 pojištění	197942	95	1,2545
*01.01.2017	31.12.2017	365 pojištění	262985		1,1752
*01.01.2018	31.12.2018	365 pojištění	315102		1,0901

Zpracoval: XXSYCDAG 29.03.2022

V1-ST-EUB

oddělení 4.1

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ
OSOBNÍ LIST DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ (2/2)

Důchod: starobní

C. Přehled dob pojištění:				D. Vyměřovací	Vyl.	Koef.
	Doba od-do	Dny	Stát Druh doby	základ	doba	nárůstu
*01.01.2019	31.12.2019	365	pojištění	333536		1,0194
*01.01.2020	31.12.2020	366	pojištění	361339		1,0000
*01.01.2021	31.07.2021	212	pojištění			
*01.08.2021	10.10.2021	71	uchazeč-podpora -ndp			

VI-ST-EUB

Zpracoval: XXSYCDAG 29.03.2022

Náklady ČSSZ za poukazy splátek důchodu vyplácených v pravidelných lhůtách v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence hradí od 1.1.2010 příjemce důchodu. To však neplatí v případě, že alespoň jeden důchod byl přiznán před 1.1.2010 a nárok na tento důchod trvá od 31.12.2009 nepřetržitě (ust. § 64 odst. 5 zdp).

Informace o výplatě dávek důchodového pojištění

Dávky důchodového pojištění se vyplácejí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených ČSSZ. Pravidelné měsíční lhůty, tj. dny splatnosti důchodů, určuje ČSSZ na sudé dny od 2. do 24. dne v měsíci. Splátka důchodu náleží vždy na měsíční období, které počíná dnem splatnosti dané splátky a končí dnem předcházejícím dni splatnosti následující splátky. Případně-li den splatnosti důchodu na den pracovního klidu, je výplatním dnem následující pracovní den. Případně-li den splatnosti důchodu na sobotu, je výplatním dnem předcházející pracovní den. Jiné změny výplatních dnů jsou oznamovány ve sdělovacích prostředcích nebo na internetových stránkách ČSSZ (www.cssz.cz). Splátka vyplacená přede dnem její splatnosti náleží jen tehdy, pokud podmínky nároku na důchod v den její splatnosti trvaly.

Příjemcem důchodu je buď samotný důchodce, tj. oprávněný (v případě nezletilých osob jejich zákonný zástupce), nebo soudem ustanovený opatrovník anebo zvláštní příjemce ustanovený rozhodnutím obecního úřadu. Příjemcem důchodu je dále osoba, která oprávněného zastupuje podle § 49 a 50 zákona č. 89/2012 Sb. Výplata důchodu jiné osobě než některému z uvedených příjemců je nepřipustná. Nepožádá-li příjemce důchodu o jiný způsob výplaty, je výplata důchodu zařízena vždy v hotovosti do místa trvalého pobytu. Příjemce důchodu je povinen neprodleně, nejpozději do 8 dnů, oznámit ČSSZ a poště změnu adresy trvalého pobytu.

Výplata důchodu poukazem na účet může být zařízena jen na základě písemné žádosti příjemce důchodu. Splatnost důchodů je shodná se splatností důchodů vyplácených v hotovosti poštou. Příjemce důchodu musí být majitelem účtu, na který má být výplata důchodu poukazována. Je-li příjemcem důchodu sám oprávněný, může být výplata jeho důchodu zařízena na účet, jehož majitelem je jeho manžel nebo manželka. Výplata důchodu na účty jiných fyzických nebo právnických osob je nepřipustná. Tiskopisy žádostí, jejichž součástí jsou informace týkající se vyplnění, potvrzení a způsobu podávání těchto žádostí, jsou k dispozici na OSSZ, PSSZ, MSSZ Brno a na internetových stránkách ČSSZ (www.cssz.cz, sekce Tiskopisy). Změnu adresy trvalého pobytu je příjemce důchodu povinen ohlásit neprodleně, nejpozději do 8 dnů, ČSSZ.

Je-li oprávněný umístěn v zařízení sociálních služeb, může být výplata jeho důchodu poukazována k jednotnému výplatnímu termínu (15. den v měsíci) k jeho rukám na adresu tohoto zařízení. Podmínkou je souhlas oprávněného nebo jeho opatrovníka s tímto způsobem výplaty.

Povinnosti občanů v důchodovém pojištění

Oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit ČSSZ do 8 dnů skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu. Dojde-li v důsledku nesplnění této ohlašovací povinnosti k neoprávněné výplatě důchodu nebo k výplatě důchodu ve vyšší částce než náleží, má ČSSZ vůči příjemci důchodu nárok na vrácení neprávem vyplacené částky.

V podáních adresovaných ČSSZ je oprávněný povinen uvádět své rodné číslo, popřípadě rodné číslo žijícího rodiče, jde-li o sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte, nebo rodné číslo posledně zemřelého rodiče, jde-li o sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte. **Zákonný zástupce, opatrovník a zvláštní příjemce uvádějí rodné číslo, které by byl povinen uvádět oprávněný, jehož zastupují.**

Příloha č. 7

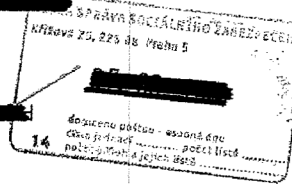
Rozhodnutí o přiznání dílčího starobního důchodu v SR



Číslo [redacted] 0
(uvádzajte vždy v písomnom styku)

Ústredie správy sociálneho
zabezpečenia
Mlynské náb. 1
802 02 Bratislava
IČO: 4782325
DIČ: SK2121212121
Kód obce: 8020000
Kód katastrálneho územia: 8020000

Bratislava [redacted]



vedúci odd. 411 [redacted]

ROZHODNUTIE

Podľa § 65, § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov Vám od 9. februára 2021 priznávame starobný dôchodok v sume [redacted] EUR mesačne.

Starobný dôchodok priznávame podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a podľa článku 50 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

Podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov Vám od 1. januára 2022 zvyšujeme starobný dôchodok na sumu [redacted] EUR mesačne.

ODŮVODNENIE

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 555/2007 Z.z. nárok na starobný dôchodok vzniká získaním 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia a dosiahnutím dôchodkového veku. Pretože ste sa narodili v roku 1958, váš dôchodkový vek ste podľa § 65 ods. 2 a prílohy č. 3a zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov dosiahli dovŕšením 62 rokov a ôsmich kalendárnych mesiacov, 9. februára 2021.

K 9. februáru 2021 ste získali 7 032 dní obdobia dôchodkového poistenia, presný rozpis je uvedený v priloženom osobnom liste dôchodkového poistenia (ďalej len 'osobný list'). Pri posúdení nároku na dôchodok a určení jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia (vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov považujú). Získanie ďalšieho obdobia dôchodkového poistenia nebolo preukázané. Podľa § 60 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia. Z uvedeného vyplýva, že ste získali 19 rokov a 97 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím ste splnili podmienky nároku na starobný dôchodok 9. februára 2021.

Sumu starobného dôchodku je podľa čl. 52 ods. 4 písm. i) a prvej časti prílohy VIII nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 možné vypočítať len s prihliadnutím na obdobie dôchodkového poistenia získané podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, pretože suma dôchodku vypočítaná podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je rovnaká bez ohľadu na to, či bola vypočítaná ako nezávislá (národná) dávka alebo paušálna (čiastková) dávka.

Suma starobného dôchodku je určená podľa § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

Priemerný osobný mzdový bod je určený ako podiel úhrnu osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období vyjadreného v rokoch. V rozhodujúcom období kalendárnych rokov 1984 až 2020 ste na zistenie priemerného osobného mzdového bodu nezískali aspoň dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa § 63 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. Týchto dvadsaťdva kalendárnych rokov ste nezískali ani po postupnom rozšírení rozhodujúceho obdobia pred 1. január 1984, priemerný osobný mzdový bod bol preto podľa § 63 ods. 7 druhej vety zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov vypočítaný z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov.

Osobné mzdové body v týchto kalendárnych rokoch sa zisťujú osobitne za každý kalendárny rok, a to ako podiel úhrnu vymeriavacích základov, z ktorých sa platí poisťné na dôchodkové poistenie, a všeobecného vymeriavacieho základu. Sumy všeobecných vymeriavacích základov za kalendárne roky 1949 až 2002 sú uvedené v prílohe č. 3 k zákonu č. 461/2003 Z.z., za kalendárne roky 2003 až 2013 sú uvedené v príslušných opatreniach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorými boli ustanovené sumy všeobecných vymeriavacích základov za jednotlivé kalendárne roky, a po kalendárnom roku 2013 sú stanovené Sociálnou poisťovňou podľa § 11 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 413/2012 Z.z. ako 12-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za príslušný kalendárny rok. Sumu všeobecného vymeriavacieho základu za príslušný kalendárny rok je Sociálna poisťovňa povinná podľa § 226 ods. 1 písm. p) druhého bodu zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov zverejniť na svojom webovom sídle.

Prehľad hodnôt osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia je uvedený v osobnom liste.

Poistencovi, ktorý v niektorom kalendárnom roku rozhodujúceho obdobia získal obdobie dôchodkového poistenia podľa § 255 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, patrí za takýto kalendárny rok osobný mzdový bod, ktorého hodnota je 0,3. Ak poistenec v takomto kalendárnom roku nezískal aj iné obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré je možné určiť osobný mzdový bod, tento kalendárny rok sa z rozhodujúceho obdobia vylučuje a na výpočet priemerného osobného mzdového bodu sa vylúči aj počet dní kalendárneho roka obdobia dôchodkového poistenia. Ak takéto obdobie dôchodkového poistenia netrvalo celý kalendárny rok, patrí pomerná časť hodnoty osobného mzdového bodu pripadajúca na túto časť kalendárneho roka podľa § 255 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Pretože ste získali náhradnú dobu podľa § 9 zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov a získali dobu inej vojenskej služby alebo dobu civilnej služby v kalendárnom roku 1976 6 dní, v kalendárnom roku 1977 104 dní, v kalendárnom roku 1979 273 dní, v kalendárnom roku 1982 23 dní, v kalendárnom roku 1983 17 dní, v kalendárnom roku 1984 25 dní, v kalendárnom roku 1985 3 dni, v kalendárnom roku 1986 14 dní, v kalendárnom roku 1987 19 dní, v kalendárnom roku 1991 4 dni, patrí Vám za tieto obdobia pomerná časť osobného mzdového bodu 0,3.

Úhrn osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia je 21,4898.

V rozhodujúcom období ste úhrnom získali 6 667 dní dôchodkového poistenia, to znamená 18,2658 rokov dôchodkového poistenia podľa § 63 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.

Podiel úhrnu osobných mzdových bodov a rokov dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, priemerný osobný mzdový bod, je 1,1766. Podľa § 63 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov sa priemerný osobný mzdový bod v hodnote nižšej ako 1,25 započítava v plnej výške.

V súlade s uvedeným je hodnota priemerného osobného mzdového bodu 1,1766.

Ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok, k 9. februáru 2021, ste získali 7 032 dní obdobia dôchodkového poistenia, čo na účely výpočtu starobného dôchodku je 19,2658 rokov dôchodkového poistenia.

Aktuálna dôchodková hodnota je podľa § 64 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 721/2004 Z.z. dôchodková hodnota, ktorá platí v čase vzniku nároku na výplatu dôchodku. Dôchodkovú hodnotu na rok 2021 stanovila Sociálna poisťovňa v súlade s § 64 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona

č. 721/2004 Z.z. tak, že dôchodkovú hodnotu platnú v roku 2020, ktorá je 13,6361 EUR, upravila indexom určeným ako podiel priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za tretí štvrtrok kalendárneho roka 2020, t.j. 1 113,00 EUR, a priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za tretí štvrtrok kalendárneho roka 2019, t.j. 1 068,00 EUR, a zaokrúhlila ju na štyri desatinné miesta nahor. Dôchodkovú hodnotu na príslušný kalendárny rok je Sociálna poisťovňa povinná podľa § 226 ods. 1 písm. p) tretieho bodu zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov zverejniť na svojom webovom sídle.

Aktuálna dôchodková hodnota platná k 9. februáru 2021 je 14,2107 EUR, a je určená ako súčin dôchodkovej hodnoty na rok 2020 13,6361 EUR a indexu 1,04213483, zaokrúhlená na štyri desatinné miesta nahor.

Suma starobného dôchodku patriaca za obdobie dôchodkového poistenia do vzniku nároku na starobný dôchodok je 322,20 EUR mesačne. Je určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Priemerný osobný mzdový bod 1,1766 x 19,2658 rokov obdobia dôchodkového poistenia x aktuálna dôchodková hodnota 14,2107 = 322,20 EUR mesačne.

Suma starobného dôchodku sa ďalej podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov zvyšuje odo dňa priznania dôchodku o 9,40 EUR mesačne na 331,60 EUR mesačne.

Podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov sa starobný dôchodok v roku 2021 zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, teda o 2,6 % mesačnej sumy dôchodku, najmenej však o pevnú sumu zvýšenia určenú ako 2 % z priemernej mesačnej sumy starobného dôchodku vykázananej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2020, to znamená najmenej o 9,40 EUR mesačne.

Váš starobný dôchodok je zvýšený o pevnú sumu zvýšenia, o 9,40 EUR mesačne, pretože táto suma je vyššia ako suma zvýšenia o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, čo predstavuje 8,40 EUR mesačne.

Suma starobného dôchodku sa ďalej podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov zvyšuje od 1. januára 2022 o 1,3 %, čo je o 4,40 EUR mesačne, na 336,00 EUR mesačne.

Podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov sa starobný dôchodok v roku 2022 zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov určeného Štatistickým úradom Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka 2021, teda o 1,3 % mesačnej sumy dôchodku.

Obdobie dôchodkového poistenia, rozhodujúce obdobie na výpočet dôchodku (zvýraznené tučným písmom), sumy vymeriavacích základov na určenie poistného na dôchodkové poistenie, všeobecné vymeriavacie základy a osobné mzdové body sú uvedené v osobnom liste, ktorý tvorí prílohu rozhodnutia a je jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Podľa článku 50 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia sa priznaná suma dôchodku môže považovať za preddavkovú, ak sa zisťujú u príslušnej inštitúcie sociálneho poistenia údaje o období dôchodkového poistenia a sume dôchodku, na základe ktorých sa suma dôchodku môže zmeniť.

Podľa článku 48 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 môžete požiadať o prehodnotenie rozhodnutia, ak na základe formulára P1 'Súhrn rozhodnutí o dôchodku' alebo na základe rozhodnutí iných nositeľov poistenia bol Váš nárok na dôchodok z dôchodkového poistenia Slovenskej republiky negatívne ovplyvnený vzájomným pôsobením rozhodnutí, ktoré prijali dve alebo viaceré inštitúcie. Požiadať o prehodnotenie rozhodnutia môžete písomne alebo ústne do zápisnice v Sociálnej poisťovni, ústredie v Bratislave, alebo v pobočke Sociálnej poisťovne.

Podaná žiadosť o prehodnotenie nemá odkladný účinok. Sociálna poisťovňa o nej rozhodne v lehote stanovenej v § 210 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 677/2006 Z.z.

Dovoľujeme si Vás informovať, že § 227 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov ukladá príjemcovi dôchodku povinnosť do ôsmich dní písomne oznámiť Sociálnej poisťovni, ústredie v Bratislave, zmenu adresy, na ktorej sa zdržiava. Uvedenú zmenu môžete oznámiť aj elektronicky, avšak len s použitím zaručeného elektronického podpisu alebo elektronickej schránky zriadenej podľa zákona o e-Governmente.

Ďalej si Vás dovoľujeme informovať o povinnosti oznamovania sumy dôchodku zo zahraničia v súvislosti s výplatou 13. dôchodku. Ak poberáte dôchodok zo zahraničia alebo Vám bude v budúcnosti priznaný dôchodok zo zahraničia, na účely 13. dôchodku je každý rok v auguste potrebné oznámiť Sociálnej poisťovni sumu dôchodku vyplácaného zo zahraničia naposledy pred 1. septembrom. Sumu dôchodku vyplácaného Sociálnou poisťovňou nie je potrebné oznamovať.

Sumu dôchodku oznámte e-formulárom, ktorý je každý rok zverejnený na webovej stránke Sociálnej poisťovne spolu s presným návodom na jeho vyplnenie.

Včasným oznámením sumy dôchodku vyplácaného zo zahraničia Vám Sociálna poisťovňa vyplatí 13. dôchodok včas a v zákonnej sume.

Príloha: Osobný list dôchodkového poistenia

POUČENIE O ODVOLANÍ

Protí tomuto rozhodnutiu môžete podať v lehote 30 dní od jeho doručenia odvolanie, a to písomne alebo ústne do zápisnice, Sociálnej poisťovni, ústredie v Bratislave, alebo pobočke Sociálnej poisťovne.

Podané odvolanie nemá odkladný účinok. K odvolaniu odporúčame priložiť aj kópiu tohto rozhodnutia.

 **SOCIÁLNA POISŤOVŇA**
Ústredie

Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava



JUDr. Timea Vörösová
riaditeľka sekcie dôchodkového poistenia

OSOBNÝ LIST DÔCHODKOVÉHO POISTENIA
(Príloha k rozhodnutiu č. [redacted] z [redacted])

Obdobie dôchodkového poistenia					Vymenávacie základy rozhodujúceho obdobia		Osobný mzdový bod	Počet dní rozhodujúceho obdobia
Kalen. rok	Znak	Od	Do	Počet dní	Osobný vymenávaci základ	Všeobecný vymenávaci základ		
1973	A	01. 09.	31. 12.	122	3 200	25 596	0.1251	122
1974	A	01. 01.	31. 12.	365	9 600	26 436	0.3632	365
1975	A	01. 01.	31. 12.	365	9 600	27 252	0.3523	365
1976	A	01. 01.	08. 06.	160	-	-	-	160
	A	09. 06.	30. 06.	022	7 200	-	-	022
	A	01. 07.	31. 12.	178	9 658	-	-	178
	N			006	-	-	-	006
	Medzisúč.1			360	16 858	28 056	0.6009	360
	Medzisúč.2			006	-	-	0.0054	006
	Spolu			366			0.6063	366
1977	A	01. 01.	29. 09.	261	14 753	-	-	261
	N			011	-	-	-	011
	H	30. 09.	31. 12.	093	-	-	-	093
	Medzisúč.1			261	14 753	28 944	0.5098	261
	Medzisúč.2			104	-	-	0.0936	104
	Spolu			365			0.6034	365
1978	H	01. 01.	31. 12.	365	-	-	-	-
1979	H	01. 01.	26. 09.	269	-	-	-	269
	A	27. 09.	31. 12.	092	5 612	-	-	092
	N			004	-	-	-	004
	Medzisúč.1			092	5 612	30 588	0.1835	092
	Medzisúč.2			273	-	-	0.2457	273
	Spolu			365			0.4292	365
1980	A	01. 01.	31. 12.	366	26 087	31 272	0.8342	366
1981	A	01. 01.	31. 08.	243	17 712	-	-	243
	B	01. 10.	31. 12.	092	8 712	-	-	092
	Spolu			335	26 424	31 704	0.8335	335
1982	B	01. 01.	31. 12.	342	46 258	32 340	1.4304	342
	N			023	-	-	0.0207	023
	Spolu			365			1.4511	365
1983	B	01. 01.	31. 12.	348	42 582	32 940	1.2928	348
	N			017	-	-	0.0153	017
	Spolu			365			1.3081	365
1984	B	01. 01.	31. 12.	341	46 245	33 480	1.3813	341
	N			025	-	-	0.0225	025
	Spolu			366			1.4038	366
1985	B	01. 01.	31. 12.	362	47 806	34 116	1.4013	362
	N			003	-	-	0.0027	003
	Spolu			365			1.4040	365
1986	B	01. 01.	31. 12.	351	50 955	34 656	1.4704	351
	N			014	-	-	0.0126	014
	Spolu			365			1.4830	365
1987	B	01. 01.	31. 12.	346	63 253	35 292	1.7923	346
	N			019	-	-	0.0171	019
	Spolu			365			1.8094	365
1988	B	01. 01.	31. 12.	366	59 865	36 240	1.6520	366
1989	B	01. 01.	31. 12.	365	71 944	37 704	1.9082	365
1990	B	01. 01.	31. 12.	365	68 302	39 336	1.7364	365
1991	A	01. 01.	31. 12.	361	78 378	45 240	1.7325	361
	N			004	-	-	0.0036	004
	Spolu			365			1.7361	365

Druhá strana osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý je prílohou rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, č. [REDAKOVANÉ] 0 z [REDAKOVANÉ]

Obdobie dôchodkového poistenia					Vymeriavacie základy rozhodujúceho obdobia		Osobný mzdový bod	Počet dní rozhodujúceho obdobia
Kalen. rok	Znak	Od	Do	Počet dní	Osobný vymeriavací základ	Všeobecný vymeriavací základ		
1992	A	01. 01.	22. 09.	266	59 041	-	-	266
	A	23. 09.	30. 09.	008	587	-	-	008
	A	01. 10.	31. 12.	092	19 447	-	-	092
	Spolu			366	79 075	54 516	1.4505	366
Rozhodujúce obdobie: 1973-1977, 1979-1992							21.4898	6 667, t.j. 18.2658 roka
Súčet počtu dní obdobia dôchodkového poistenia do vzniku nároku na dôchodok				7 032	t.j. 19 rokov a 97 dní	= 19.2658 roka		

VYSVETLENIE K OSOBNÉMU LISTU DŮCHODKOVÉHO POISTENIA

č. [REDAKOVANÉ] O Z [REDAKOVANÉ]

ZNAKY	POPIS POUŽITÝCH ZNAKOV
A	- doba zamestnania (vrátane doby služby profesionálneho vojaka, policajta), pred 1. januárom 2004, - obdobie dôchodkového poistenia zamestnanca po 31. decembri 2003
B	- doba pracovnej činnosti družstevníka pred 1. januárom 2004
C	- doba zamestnania samostatne zárobkovo činné osoby pred 1. januárom 2004, - obdobie dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby po 31. decembri 2003
D	- doba zamestnania spolupracujúcej osoby samostatne zárobkovo činné osoby pred 1. januárom 2004
E	- obdobie poberania úrazovej renty po 31. decembri 2003
F	- obdobie poberania invalidného dôchodku (ak sa uvádza len počet dní, trvalo počas obdobia uvádzaného v predchádzajúcom riadku), - doba poberania čiastočného invalidného dôchodku, po ktorú pred 1. januárom 2004 bol vyplácaný príspevok pred umiestnením
G	- doba učebného pomeru pred 1. januárom 2004
H	- doba inej vojenskej služby v Slovenskej republike (resp. v československých ozbrojených silách)
I	- doba civilnej služby
J	- doba zamestnania v cudzine
K	- doba dobrovoľného poistenia osoby zárobkovo činné v cudzine od 1. januára 2001 do 31. decembra 2003
L	- doba odbojovej činnosti a väznenia v čase neslobody
M	- doba evidovanej nezamestnanosti pred 1. januárom 2001, - doba poberania podpory v období od 1. januára 2001 do 31. decembra 2003
N	- doba nároku na nemocenské, peňažnú pomoc v materstve alebo podporu pri ošetrovaní člena rodiny pred 1. januárom 2004
O	- doba poberania príspevku pred umiestnením do zamestnania občana so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý nebol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku, v období od 1. októbra 1988 do 31. decembra 2003
P	- obdobie dôchodkového poistenia získané dodatočným zaplatením poistného po 31. decembri 2003
R	- doba štúdia, odborného školenia pred 1. januárom 2004
S	- doba poistenia osôb dobrovoľne pokračujúcich v účasti na dôchodkovom poistení pred 1. januárom 2004, - obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia po 31. decembri 2003
T	- doba starostlivosti o dieťa vo veku <ul style="list-style-type: none"> • do troch rokov - v období pred 1. januárom 2001 • do šiestich rokov - v období po 31. decembri 2000 • do 18 rokov, ak išlo o dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté dieťa, ktoré potrebovalo mimoriadnu starostlivosť a nebolo umiestnené v ústave - v období pred 1. januárom 2004 • do 18 rokov, ak išlo o riadnu starostlivosť o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom - v období po 31. júli 2006 • do siedmich rokov, ak išlo o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, ktorému sa neposkytovala starostlivosť v zariadení sociálnych služieb - v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006
U	- pripočítaná doba
V	- dobrovoľne započítaná doba pred 1. januárom 2004
Z	- doba osobnej starostlivosti o blízku osobu uznanú za prevažne alebo úplne bezvládnú, ak nebola umiestnená v ústave sociálnej starostlivosti alebo v obdobnom zdravotnom zariadení - v období od 1. januára 1976 do 31. decembra 2000 - doba poberania peňažného príspevku za opatrovanie po 31. júli 2006 - doba výkonu osobnej asistencie fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím po 31. decembri 2003
I.AA	- doba zamestnania, ktorá bola podľa rezortného zoznamu zaradená do I.AA pracovnej kategórie - v období pred 1. januárom 2000
I.	- doba zamestnania, ktorá bola podľa rezortného zoznamu zaradená do I. pracovnej kategórie - v období pred 1. januárom 2000
II.	- doba zamestnania, ktorá bola podľa rezortného zoznamu zaradená do II. pracovnej kategórie - v období pred 1. januárom 2000

SKRATKY	POPIS POUŽITÝCH SKRATIEK
MEDZISÚČ.1	- suma osobného mzdového bodu vypočítaná zo súčtu vymeriavacích základov v príslušnom kalendárnom roku
MEDZISÚČ. 2	- suma pomernej časti osobného mzdového bodu 0,3, ktorá patrí za obdobia uvedené v § 62 ods. 2 alebo § 255 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v príslušnom kalendárnom roku

Příloha č. 8

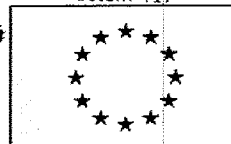
Rozhodnutí o důchodu – formulář EU – P6000

predano k zajištění
expedice dne:

P6000

Správní komise
pro koordinaci systémů
sociálního zabezpečení

oddělení 417



Rozhodnutí o důchodu

čl. 47 odst. 6, čl. 48 odst. 1, čl. 51 odst. 2 nařízení (ES) č. 987/2009

1. Číslo případů v institucích

- 1.1 Číslo případu v instituci
- 1.1.1 Stát CZ
- 1.1.2 Číslo případu [REDACTED]
- 1.1.3 Instituce
- 1.1.3.1 ID instituce CZ:1106
- 1.1.3.2 Název instituce Česká správa sociálního zabezpečení
- 1.1 Číslo případu v instituci
- 1.1.1 Stát SK
- 1.1.2 Číslo případu [REDACTED]
- 1.1.3 Instituce
- 1.1.3.1 ID instituce
- 1.1.3.2 Název instituce SOCIÁLNA POISTOVŇA, ústredie

2. Pojištěná osoba

- 2.1 Identifikace osoby
- 2.1.1 Příjmení [REDACTED]
- 2.1.2 Jméno [REDACTED]
- 2.1.3 Datum narození [REDACTED]
- 2.1.4 Pohlaví
- Muž
- Žena
- Neuveдено
- 2.1.5 Rodné příjmení [REDACTED]
- 2.1.6 Rodné jméno
- 2.1.7 PIN osoby v každé instituci
- 2.1.7.1 Osobní identifikační číslo
- 2.1.7.1.1 Stát CZ
- 2.1.7.1.2 Osobní identifikační číslo (PIN) [REDACTED]
- 2.1.7.1.3 Sektor 03 - Vše

SED verze 4.1

2.1.7.1.4 Instituce	
2.1.7.1.4.1 ID instituce	CZ:1106
2.1.7.1.4.2 Název instituce	Česká správa sociálního zabezpečení
2.1.7.1 Osobní identifikační číslo	
2.1.7.1.1 Stát	SK
2.1.7.1.2 Osobní identifikační číslo (PIN)	[REDAKCE]
2.1.7.1.3 Sektor	04 - Důchody
2.1.7.1.4 Instituce	
2.1.7.1.4.1 ID instituce	
2.1.7.1.4.2 Název instituce	SOCIÁLNA POISŤOVŇA, ústredie
2.1.8 Není-li pro každou instituci uveden PIN, uveďte prosím:	
2.1.8.1 Místo narození	
2.1.8.1.1 Místo narození	
2.1.8.1.2 Region narození	
2.1.8.1.3 Stát narození	
2.1.8.2 Rodné příjmení otce	
2.1.8.3 Jméno otce	
2.1.8.4 Rodné příjmení matky	
2.1.8.5 Jméno matky	
2.2 Další informace o osobě	
2.2.1 Další informace o osobě	
2.2.1.1 Státní občanství	CZ
2.2.1.2 Dřívější příjmení	
2.2.1.3 Dřívější jméno	
2.2.2 Adresa	
2.2.2.1 Ulice	[REDAKCE]
2.2.2.2 Název budovy	[REDAKCE]
2.2.2.3 Obec	[REDAKCE]
2.2.2.4 PSČ	[REDAKCE]
2.2.2.5 Region	
2.2.2.6 Stát	CZ

4. Rozhodnutí	
4.1 Rozhodnutí	
4.1.1 Druh důchodu	<input type="checkbox"/> Starobní <input type="checkbox"/> Invalidita <input type="checkbox"/> Pozůstalí <input type="checkbox"/> Částečná invalidita <input type="checkbox"/> Plná invalidita

Předčasný starobní důchod

4.1.2 Určený druh důchodu

Na základě bydliště

Na základě práce

Jiný

4.1.3 Prosím vyplňte následující, jestliže „Určený druh důchodu“ = „Jiný“

4.1.3.1 Jiný druh důchodu

4.1.4 Druh rozhodnutí

Přiznání

Zamítnutí

Nový výpočet/přepočet

Prozatímní nebo předběžná platba

4.1.5 Článek, na základě kterého byla dávka přiznána

(ES) č. 883/2004: čl. 52 odst. 1 písm. a)

(ES) č. 883/2004: čl. 52 odst. 1 písm. b)

(ES) č. 883/2004: čl. 57 odst. 2

(ES) č. 883/2004: čl. 57 odst. 3

(ES) č. 883/2004: čl. 60 odst. 2

4.1.6 Datum vzniku nároku na důchod 11.10.20██

4.1.7 Podrobnosti o obdobích vyplácení důchodu

4.1.7.1 Náleží od 11.10.20██

4.1.7.2 Náleží do 31.12.20██

4.1.7.3 Výše důchodu

4.1.7.3.1 Hrubá částka ██████

4.1.7.3.2 Čistá částka ██████

4.1.7.3.3 Výše základního důchodu

4.1.7.3.4 Výše doplňkového důchodu

4.1.7.4 Měna CZK

4.1.7.5 Frekvence platby

Ročně

Čtvrtletně

Měsíčně (12/rok)

Měsíčně (13/rok)

Měsíčně (14/rok)

Týdně

Jiná

4.1.7.6 Prosím vyplňte následující, jestliže „Frekvence platby“ = „Jiná“

4.1.7.6.1 Jiná frekvence platby

4.1.7 Podrobnosti o obdobích vyplácení důchodu

4.1.7.1 Náleží od 1.1.20██

4.1.7.2 Náleží do

4.1.7.3 Výše důchodu

4.1.7.3.1 Hrubá částka ~~_____~~

4.1.7.3.2 Čistá částka ~~_____~~

4.1.7.3.3 Výše základního důchodu

4.1.7.3.4 Výše doplňkového důchodu

4.1.7.4 Měna CZK

4.1.7.5 Frekvence platby

Ročně

Čtvrtletně

Měsíčně (12/rok)

Měsíčně (13/rok)

Měsíčně (14/rok)

Týdně

Jiná

4.1.7.6 Prosím vyplňte následující, jestliže „Frekvence platby“ = „Jiná“

4.1.7.6.1 Jiná frekvence platby

4.1.8 Skutečné datum zahájení vyplácení důchodu od instituce 11.10.2021

4.1.9 Příplatky a další časté platby k důchodu

4.1.10 Na bázi dobrovolných příspěvků

Ne

Částečně

Zcela

4.1.11 Vychází z pojistných období další osoby

Ne

Částečně

Zcela

4.1.12 Započtená doba

Ano

Ne

4.1.13 Důvody zamítnutí

4.1.13.1 Důvody zamítnutí

Žádné doby pojištění

Doby pojištění kratší než 1 rok

Nesplněna potřebná doba pojištění či nesplněny jiné podmínky nároku

Nebyla zjištěna částečná invalidita ani invalidita

Strop příjmu překročen

Důchodový věk nebyl dosud dosažen

Nedostatečné informace od žadatele

Chybějící účast

Jiné důvody

4.1.13.2 Prosím vyplňte následující, jestliže „Důvody zamítnutí“ = „Jiné důvody“

4.1.13.2.1 Jiné důvody

4.1.14 Částečné pozastavení důchodu

4.1.14.1 Důchod částečně pozastaven

 Ano Ne

4.1.14.2 Prosím vyplňte následující, jestliže „Důchod částečně pozastaven“ = „Ano“

4.1.14.2.1 Částka

4.1.14.2.2 Měna

4.1.14.2.3 Důvod

4.1.15 Další informace

5. Snížení

5.1 Snížení důchodu

5.1.1 Důchod byl snížen z důvodu překrytí s důchodem stejného druhu

 Dávka, jejíž výše nezávisí na době pojištění nebo bydlení Dávka, která je stanovena na základě započtené doby

5.1.2 Důchod byl snížen z důvodu překrytí s důchodem jiného druhu nebo příjmem

 Vyplácení mzdy nebo platu v případě nemoci Peněžité dávky nemocenského pojištění při pracovní neschopnosti Krátkodobé peněžité dávky při pracovnímu úrazu a nemoci z povolání Příspěvky na rehabilitaci Rodinná dávka Dávka v nezaměstnanosti Předdůchodová dávka Invalidní důchod Předčasný starobní důchod Starobní důchod Pozůstalostní důchod Důchod při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání Dávka důchodového typu splatná podle povinného pojištění motorového vozidla (odškodnění při dopravní nehodě) Dávky, na které se nařízení nevztahuje Ostatní dávky Příjem ze zaměstnání Příjem ze samostatné výdělečné činnosti Příjem úředníka Jiné zdroje příjmu

5.1.3 Prosím vyplňte následující, jestliže „Důchod byl snížen z důvodu překrytí s důchodem jiného druhu nebo příjmem“ = „Jiné dávky“ nebo „Důchod byl snížen z důvodu překrytí s důchodem jiného druhu nebo příjmem“ = „Jiné zdroje příjmu“

5.1.3.1 Jiné dávky/zdroje příjmu

5.1.4 Článek týkající se pravidla pro předcházení souběhu

 (ES) č. 883/2004: čl. 54 odst. 2 písm. a) (ES) č. 883/2004: čl. 54 odst. 2 písm. b) (ES) č. 883/2004: čl. 55

5.1.5 Období souběhu

5.1.5.1 Počáteční datum uplatnění pravidla pro předcházení souběhu

5.1.5.2 Konečné datum uplatnění pravidla pro předcházení souběhu

6. Další informace o rozhodnutí

6.1 Dávky typu A

 Ano Ne

6.2 Pozastavení důchodu

6.3 Odnětí důchodu

6.4 Datum vydání rozhodnutí (uvedeno na rozhodnutí) - 1-04-2022

6.5 Informace o právu na přezkum

6.5.1 Lhůty pro přezkum 30 dnů

6.5.2 Kam adresovat žádost o přezkum

6.5.2.1 Instituce

6.5.2.1.1 ID instituce CZ:1106

6.5.2.1.2 Název instituce Česká správa sociálního zabezpečení

6.5.2.2 Adresa

6.5.2.2.1 Ulice Křížová 25

6.5.2.2.2 Název budovy

6.5.2.2.3 Obec Praha 5

6.5.2.2.4 PSČ 225 08

6.5.2.2.5 Region

6.5.2.2.6 Stát CZ

6.6 Rozhodnutí bylo vydáno na základě uplatnění práva na přezkum v souladu s čl. 48 odst. 2 nařízení (ES) č. 987/2009

 Ano Ne

6.7 Instituce vydávající rozhodnutí (je-li odlišná od odesílající instituce)

6.7.1 Instituce

6.7.1.1 Stát

6.7.1.2 Osobní identifikační číslo (PIN)

6.7.1.3 Sektor

6.7.1.4 Instituce

6.7.1.4.1 ID instituce

